

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen: celo leto naprej . . . K 24—
pol leta . . . 12—
četrt leta . . . 6—
na mesec . . . 2—

v upravnishvu prejemati: celo leto naprej . . . K 22—
pol leta . . . 11—
četrt leta . . . 5-50
na mesec . . . 1-90

Dopis naj se frankira. Rokopis se ne vrača.
Uredništvo: Knažlova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izjava vseh dan svedov izvršeni nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko: celo leto skupaj naprej . . . K 25—
pol leta . . . 13—
četrt leta . . . 6-50
na mesec . . . 2-30

za Nemčijo: celo leto naprej . . . K 30—
za Ameriko in vse druge dežele: celo leto naprej . . . K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knažlova ulica št. 5, telefon št. 85.

Svetovna vojna.

Boji v Karpatih. — V Poljski in Galiciji ni izprememb. — Potolčeni Angleži pri Ypernu. — Zavrtnjeni francoski napadi v Champagni in v Argonih. — Ruski navalili pri Lomzi, Plocku in Skierniewicah so se ponesrečili.

V GALICIJI IN V KARPATIH NI IZPREMEMB.

Dunaj, 5. marca. (Kor. urad.) Uradno razglajajo, dne 5. marca: Na bojni fronti v ruski Poljski in v zapadni Galiciji je vladal včeraj v splošnem mir.

V Karpatih so se v nekaterih oddelkih vršili boji.

Položaj se ni izpremenil.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMCI SO ZAVRNILI VSE RUSKE NAPADE NA POLJSKEM.

Berolin, 5. marca. (Kor. urad.) Poročilo Wolfsovega urada. Veliki glavni stan, dne 5. marca.

Vzhodno bojišče. Položaj okrog Grodna je neizpremenjen.

Ruske napade smo krvavo odbili.

Ruski navalili severovzhodno in severno od Lomze so se ponesrečili. Sovražnik je imel velike izgube. Mnogo vjetnikov I. in II. ruske gardne divizije je ostalo v naših rokah.

Dalje do Visele se položaj ni izpremenil.

Nekaj ruskih navalov vzhodno od Plocka je bilo brez uspeha.

Vzhodno od Skierniewic se je popolnoma izjalovil močan sovražni nočni napad.

Vrhovno armadno vodstvo.

BOJI V KARPATIH IN V GALICIJI.

Kratki komunikacijski govori le o posameznih bojih v Karpatih. Jasno

je, da boji pri Dukli niso mogli prenehati, ker so se pričeli s tako silo in ker so ravno na tem mestu Rusi z vsilo silili na ogrska tla. Pa tudi pri Cisni so se boji težko ustavili, saj je še zadnje uradno poročilo vedelo poročati o silni ljuti borbi ravno na tej točki.

V južnovzhodni Galiciji je položaj še nerazjasnjen.

V splošnem je vladal mir tudi na fronti v zahodni Galiciji. Zdi se pač, da so Rusi poskušali sunkoma prodreti v svoje izgubljene nekdanje pozicije, da se jim pa to ni posrečilo.

ODLOČILNI BOJ ZA KARPATE.

Berl. Tagblatt« poroča iz avstr. glavni stana: Sedanje stanje odločilnega boja za posest Karpat je sledeče: Ko so se Rusi umaknili iz Bukovine, so poslali močne sile v prostor pri Novi Sidelci, da bi avstrijskemu vojaštvu onemogočili prodiranje poleg romunske meje. Avstrijska armada si je medtem zagotovila Črnoce in dolino Pruta s Sniatynom in Kolomejo. Ob istem času začeto prodiranje čez prelaz Jablonica, je dospelo v prostor pri Stanislavu. Rusi so se sicer pred avstrijsko armado umaknili s tega važnega križišča, toda končna odločitev o njegovih usodi še ni padla. Za posest tega mesta in od tod izhajajočih zvez se vrši še ljut boj. Rusi so pritegnili znatne rezerve, dočim je mogla na naši strani poseči v boj čez gore spravljena težka artiljerija. Ker je bilo to Rusom posebno neprijetno, so poskusili navadnim potom špijono

naže izvedeti naše pozicije. Neki pop, ki je bil zasačen, ko je užigal skedeni, da bi Rusom izdal pozicije naših težkih topov, je bil po nagli sodbi obešen. Dalje proti zapadu so prišli zavezniki (Avstrijci in Nemci) čez prelaz Wyszkow, kjer so Rusi, ko so zbrali nove sile, tudi začeli trdovratno protiofenzivo, ki jim povzroča velike izgube. Pri bojih v centralnih delih Karpat so odlično udeležene nemške čete. Razmere ozemlja jim močno utesnjujejo akcijsko svobodo, tako da se njih zmoglosti še niso mogle popolnoma razviti. Toliko bolj je upoštevati njih neutrudna vztrajnost, s katero premagujejo nenavadne in celo za izvežbane gorske čete silno velike težave. Od prelaza čez Ussok naprej se bojujejo zopet samo avstrijski oddelki. Avstrijska fronta se pri prelazu Lupkov umika proti ogrski meji, katera je pri prelazu Dukla nekoliko prekoračena. Prelaz Alsopagony je v ruskih rokah, pri Komiezi teče avstrijska fronta tik meje, dokler se ne pomakne v zapadno Galicijo. Cesta Mužina - Florvyska - Grybov je v avstrijskih rokah. Ob spodnjem Dunajcu se nadaljuje artiljerijski boj.

Vpeklici v Rusiji.

Iz Kodanja: Petrogradski listi poročajo, da je poklican s carjevim ukazom pod orožje od 13 do 26. aprila ruski letnik 1916.

Petrograd, 4. marca. (Kor. ur.) Vsi v inozemstvu se mudeči Rusi, ki zaradi oddaljenosti doslej niso bili vpoklicani k vojni službi, so dobili glasom poročila »Rječi« ukaz, da se najkasneje 14. marca zglase pri ruskih konzulatih.

V vzhodno Galicijo se vračajo normalne razmere.

Blaža, 5. marca. (Kor. urad.) V sled ugodnega poteka operacij zavezniških armad je tudi cela vrsta okrajev v južnovzhodni Galiciji očistena sovražnika ter je težko izkušano, vsled nasilnega nastopa ruskih čet popolnoma onemogočilo prebivalstvo oproščeno morečega iga. Skoraj istočasno s prihodom naših čet v posamezne okraje, so dospeli tja od finančne direkcije odposlani finančni

uradniki z izkazili in instrukcijami, da za armado nemudoma izplačajo državnim uradnikom, sodnikom, državnim in deželnim učiteljem ter duhovnikom plače, vpokojencem, vdovam in sirotam presrbnine in podpore ter odškodnine za konje, priprege in klavno živino.

Iz Lvova.

Iz Krakova poročajo: Poziv ruskega škofa Eulogija na prebivalstvo Lvova, da naj se odpove vsiljeni zvezi z Rimom in vrne v pravoslavno cerkev, ni imel zaželjenega uspeha. Pač pa so ustanovili misijonarji petrogradskega svetega sinoda kakih 160 pravoslavnih cerkvenih občin ob meji. Pomožna akcija za avstrijske državne uradnike, ki so ostali v Lvovu, se je tako uredila, da je lvovska občina izplačala gotove percentualne predujme na plače. Lvovskega podžupana dr. Schleicherja so Rusi odstavili. Več odsekov deželnega odbora, bolniška blagajna, trgovska in obrtniška zbornica, več bank in zavarovalnih agencij posluje še danes. Na obeh visokih solah se smeje vršiti samo izpiti, poduk je ustavljen. Magistratu so v zadnjem času izročili tudi gotove vojaške zadeve. Pred kratkim je bilo ustanovljenih več podružnic Ruske državne banke v Lvovu in nekaterih večjih mestih. Tudi moratorij je bil podaljšan. Oblasti ščitijo najemnike proti gospodarjem. Bančnim depozitom je gubernator priznal varstvo ter povsod postavil straže. Tobačne zaloge so zopet proste in smotke, tobak in cigarete prodajajo v prid mesnim pomožnim akcijam. Promet v mestu je slab. Mesto je prenapolnjeno z ranjenci.

POTOLČENI ANGLEŽI PRI YPERNU. — KRVAVO ODBITI FRANCOOSKI NAPADI V CHAMPAGNI, ARGONIH IN PRI CELLESU.

Berolin, 5. marca. (Kor. urad.) Poročilo Wolfsovega urada: Veliki glavni stan, dne 5. marca.

Zapadno bojišče. Južno od Yperna smo zadali s svojim ognjem Angležem znatne izgube.

Slab okus, slab okus, je ponavljala zamerljivo devotka. Ne uvidim, zakaj naj se podvržemo evropskemu zakoniku spodobnosti. Dovolj veliki smo, da si napravimo za lastno vporabo svojega. Nam ni potreba vzdrževati gradov. Naše premoženje, prosto vsakih bremen, raste vsled dela. Mi moremo, če nam to ugaja, prirežati razkošne plesne, obešati nase najdragocenejše bisere in pokloniti svojim gostom bogate darove.

Ali, draga moja, lepota in dober okus imata priznane zakone. Prvo teh pravil je priprostost; tolje je, da se ji približaš, kakor da se od nje oddaljiš.

Nazvlic temu sem z nami prav zadovoljna, je šaljivo nadaljevala Klara. Ljubša mi je radodarnost, kakor umazanost, ljubša mladost, kakor starost. Glejte, pet let je tega, da je mojemu očetu na našem zadnjem potovanju v Evropo prišlo na misel, iti v Devonshire in si ogledati kraj naših dedov. Našli smo res domaćo hišo: sivo, na pol razpalo poslopje, v ozadju nekaj stoletnih dreves, v katerih so gnezdele vrane. Vse to se nam je zdelo hušje, kakor obupno. Posetili smo rodbinske grobove v cerkvi in na sosednem pokopališču. Medtem, ko se je moj oče trudil razrešiti nekaj napisov, mi je stopila pred oči naša hiša na Washington Square in to lepo newyorško pokopališče, kjer imaš vtis, da so mrtvi

Na poziciji na višini Loretto, ki smo jo odvzeli Francozom, smo včeraj ponoči odbili sovražni napad.

V Champagni so Francozi včeraj in danes ponoči nadaljevali svoje napade severno od Le Mesnila. Zavrtnili smo vse navale ter krepko držali svoje pozicije.

Napadi na naše postojanke pri Vauquoisu vzhodno od Argonov in v gozdju pri Cousenvoye vzhodno od reke Mase so se ponesrečili.

Vsi poskusi, da bi nam sovražnik odvzel ozemlje, ki smo ga zadnje dni osvojili v okolici Badonvillera, so se izjalovili.

Snočni še z znatnimi, v gostih trumah izvršeni naskoki na višino severovzhodno od Cellesa se je razbil z velikimi izgubami za Francoze. Tudi več nočnih napadov je bilo brezuspešnih.

Nad 1000 mrtvih Francozov leži pred našimi ovirami.

Vrhovno armadno vodstvo.

OBSTRELJEVANJE REIMSA.

„Tägliche Rundschau“ poroča: Vojni poročevalec lista »Daily News« opisuje trpljenje prebivalstva Reimsa.

V svojem poročilu pravi: V Parizu se je vršilo zborovanje beguncev iz Reimsa; od 110.000 prebivalcev je razdeljenih po francoski najmanj 98.000. V Parizu samem se nahaja 15.000 beguncev iz Reimsa, deseti del teh se je zborovanja udeležil. Njih list »Reims à Paris« gre v veliki nakladi, dasiravno prinaša slaba poročila. Pri zadnjem obstreljevanju mesta je bilo 9 meščanov ubitih, mnogo pa ranjenih. Dne 16. in 17. februarja so prišli vsi 4 okrajni mesta v ogenj nemških topov. Do 20. februarja je sila obstreljevanja vedno bolj naraščala. V strašni noči od 22. na 23. februar je padlo 1500 krogel na nesrečno mesto ter so krogle na 11 točkah zažgale. To noč je bilo ubitih 20 meščanov, katerih imena so krožila na zborovanju. Cele četrti, katerim je bilo doslej prizanešeno, so prišle to pot v območje topov.

Zahteve po francoski ofenzivi.

Pariz, 5. marca. (Kor. urad.) V listu »Liberté« se pridružuje podpol-

LISTEK.

Amerikanka.

Francoski spisal Pierre de Coulevain. (Dolje.)

XII.

Dan po rožnatem plesu vojvodinje de Blanzac je nudil salon gospé Villars, dobro razsvetljen po ognju v kaminu in številnih svetilkah, zanimivo sliko. Zmetane sem in tja si videl starinske tkanine, na kaminu, na mizicah dragocene umetnine, akvarele brez okvirja — plen zadnjih tednov — nekaj tu, nekaj tam, šopke pomladnih cvetlic in končno zatakne za zagrinjala in španske stene, trojeje kotiljona.

— Antoinetta!
Naše tri Amerikanke, katerih blesteči teint, krasni lasje in svetlobarvene oblike so sobo še bolj razsvetljevale, so pridno pisale; gospa Villars pri svoji pisalni mizi, Annie in Klara pred kaminom, mape na kolenih. Pisale so brez presledka, le se in tja je prenehala zdaj ena, zdaj druga, da vpraša za kako pojasnijo. Nepristano so tekla peresa, vrsta je rastla za vrsto in vsaka je imela okoli sebe cel kup popisane papirja. Okoli devetih je groom povedel v salon gospode Keradieu.

Pri teh besedah ste devotki vstali, spretno položili svoje pisalne mape v stran in podali obiskovalki roko.

— O, motim vas v vaši korespondenci se je opravičevala baronica. Žal mi je.

— Nič ne de! je odgovorila gospa Villars, časa imamo dovolj, da jo dokončamo. Kje je gospod de Keradieu?

— Pride vsak čas, šel je v klub, da se snide z Jacquesom d'Anguilhon. Prosil ga je, naj poskusi konje, ki jih je videla Annie. Vedeti hoče za njegovo mnenje, zakaj Jacques je eden najboljših poznavalcev, kar jih je v Parizu.

— Čisto nepotrebno, je ročno odvrnila devotka. Odločila sem se za ridžana, lepši od obeh je, brez ugovora naravnost krasna žival.

— Da, toda Henri mu ne zaupa in hoče svojo odgovornost kriti.

— Prav ima, je dela gospa Villars. Annie je strašno neprevidna. Zadosti, da ji opiše konja za nevarnega, takoj si ga požel. Prava hči svojega očeta!

— O, mama, ti bi najrajši videla, da ne zajašem konja pod dvajsetimi leti, je vzklila Annie smeje.

— Kaj pravite torej k včerajšnjemu plesu? je vprašala baronica.

— Bil je sijalen, dovršen tako v celoti kakor v posameznostih, je odgovorila gospodična Villars z radostnim poudarkom.

— Dovršen, to je prava beseda,

je nadaljevala gospa de Keradieu, prave sanje za kolorista. Ta rožnati vrtnec, v katerem so se spajali vsi toni in ki je za trenotek zagrnil črne obleke, je bil posebno učinkovit. Zares ne spominjam se, da sem kdaj doživela tako vesel, tako sijalen ples. Niti ena plesalka ni izgledala starejša od trideset let. Ah! in gospodov ni bilo treba prositi za ples včeraj!

— Vojvodinja čudovito sprejema svoje goste, je rekla gospa Villars, in prav lepa je bila.

— Kaj ne? je z vidnim veseljem dela Antoinetta. In kakšen diven kotiljon smo imeli!

— Mali vozički polni rož so bili nekaj izrednega, je rekla Klara.

— Kaj pa to?

Annie je vstala, posegla po velikem slamniku, ki je visel na španski steni, ga dajala na glavo ter se obrnila proti baronici:

— Glej, kako dobro mi stoji! Nositi ga hočem v morskem kopališču; sicer je iz slame po štiri vinarje, ali »chic« je za sto frankov. Vsak poroče, da izhaja iz ateleja Virot.

— Saj je tudi res od tem.

— A, saj sem vedela, je zmagovito vzklila Annie.

— To je vseeno, v Ameriki prirejamo take zabave v veliko večjem slogu, je izjavila Klara.

— V prevelikem slogu. V Franciji bi oponašali slab okus ljudem, ki bi svojim gostom poklonjevali dragocenosti mesto navadnih spominov.

tako bogato preskrbljeni in da počivajo v vsi udobnosti. Tedaj sem na ves glas vzklila: »Hvala Bogu, da se je našel dovolj pameten May, ki se je izselil v Ameriko!«

— O, Klara, ti si nemogoča! je dela baronica.

— In kupila sem cvetlic, je nadaljevala Klara, ter jih natrosila na vse te uboge vsled vlažnosti razpale grobove.

— Bila je to plemenita in poetična misel.

— Poetična . . . o tem ne vem ničesar. Toda zdela se mi je, da je moja dolžnost, da tem mrtvecem, katerih ime nosim, poklonim nekaj cvetlic. Odkrito rečeno, vselej, kadar sem potovala po Evropi, sem se čutila srečno, da sem rojena Amerikanka. Kako pomilujem francoske deklice! Vedno pod nadzorstvom in na lancu kakor hrtice. To bi me do cela pokvarilo. Sicer jih pa nimam za angelje. Bolj plašne in nervozne so, kakor pohlevne. Zarudevajo, če se jim približa moški, ne odgovarjajo, kakor »da, da« in »ne, ne«, toda njihove oči povedo mnogo. Ne, nikdar še nisem videla Amerikanke s takim pogledom. Niti enega giba, niti ene kretnje nimajo, ki bi bila naravna; rekla bi, da dosledno igrajo družabno komedijo. Da vživajo toliko prostosti kakor me, Bog zna, kaj bi vse počele.

(Dolje priloženo.)

kovnik Rousset mnenju Hervéja v listu »Guerre sociale«, da od francoskega armadnega vodstva uporabljeni sistem lokalnih napadov ne more rešiti od septembra sem obstoječega vojaškega položaja, če je mogoče s tem sistemom le tu in tam zavzeti dele strelskih jarkov. Taki uspehi so pogosto predrago plačani z najboljšo francosko krvjo. S takimi napadi ni mogoče doseči ničesar resnega, samo velikopotezna ofenziva v masah more biti uspešna.

Letalo proti Zeppelinu.

Iz Haaga poročajo: Na dnevnem redu totedenske seje angleškega mornariškega društva stoji, kakor poročajo »Daily News«, sklopjanje o predlogu, da naj se razpiše nagrada 100.000 mark za prvega angleškega letalca, kateremu se posreči v zraku uničiti kak nemški »Zeppelin«.

Francoska zbornica.

Tekom včerajšnje seje francoske zbornice je utemeljeval poslanec Pavel Meunier predlog, ki ima namen, končati politično obsedeno stanje. Meunier je mnenja, da morajo od vlade storjeni koraki biti povzročni. Če je politično obsedeno stanje obramba proti hujšanju, zatre tudi prostost tiska in vodi k samovoljnosti. Ministrski predsednik je v svojem odgovoru razložil vzroke zakona iz leta 1914, glede obsednega stanja, ki je v slučaju skrajne nevarnosti potrebno. Rekel je, da more on ravnotako dobro presoditi položaj, kakor poslanec Meunier, in da ve spoznati trenutke, ko bo mogoče obsedeno stanje odpraviti. Ta ura še ni prišla, on pa ne ostane na čelu vlade, če bi zbornica sklenila odpravo obsednega stanja. Zbornica je nato Meunierjev predlog odklonila.

Agitacija za mir na Francokem.

Prefekt okraja Deux-Sevres je vse župane ki so mu podrejeni, nujno pozval, naj skrbijo, da se bodo uničili vsi letaki, na katerih je tiskana želja, naj bi Francija sklenila mir za vsako ceno. Ti letaki, pravi prefekt v svoji okrožnici, bi mogli slabo vplivati na javno mnenje. Temu dostavlja prefekt, da so letaki najbrž tujega izvora.

Nova emisija francoskih zakladnih nakazil.

Francoski finančni minister Ribot je predložil zakonski načrt glede izdaje zakladnih nakazil za narodno obrambo. Dne 26. februarja je bilo v prometu takih nakazil za 3 milijarde 65 milijonov frankov. Finančni minister zahteva zvišanje meje za podpis, katera meja je že prekoračena.

Prepoved alkohola na Francoskem.

Pariz, 5. marca. (Kor. urad.) Zbornica je sprejela v plenarnem glasovanju zakon glede omejitve točenja alkohola s 472 glasovi proti 95 glasovom.

Sovražni patenti.

Pariz, 5. marca. (Kor. urad.) »Radical« je izvedel od poročevalca zborničnega odseka za trgovino in industrijo glede francoskih patentov avstro-ogrskih in nemških državljanov, da sta se tako vlada, kakor odsek energično ustavljala zahtevi gotovih trgovskih krogov, da naj se proglase ti patenti kot neveljavni. Gre za to, ustvariti zakon, ki kolikor mogoče ovira gospodarsko delovanje sovražnikov Francoske, da se pa ne poseže v lastniške pravice privatnikov. Zakonski načrt določa vsled tega, da se Nemcem, Avstrijcem in Ogrm za čas vojne prepove izdaja francoskih patentov, dočim je to Francozom in pripadnikom zaveznikov in nevtralnih držav dovoljeno. Pomembna je tudi določba, da se omogoči lastnikom patentov njih obnove, tako da patenti ne zapadejo.

Stavkarsko gibanje na Angleškem.

»Lokalanzeiger« poroča iz Amsterdamu po »Daily Newsu«, da konstatira list s skrbjo, da se je stavkarsko gibanje razširilo na vse panoge industrije. Sedaj stavkajo premogarni v Liverpoolu, rudarji na Škotskem so naznanili stavko, strojni delavci v Grimsbyju zahtevajo povišanje dnevnice in morda najhujše bo zadela stavka industrijo z usnjem, ki mora skrbeti za potrebe angleške in francoske armade. »Daily News« so mnenja, da gibanje zaradi plač ne bi bilo nič izrednega, ker je provzročila druginja življenja. List konča z besedami: O požrtvovalnem patriotizmu angleškega naroda je malo videti in vojna gg. Greya, Asquitha in njihovih zaplečnikov gotovo ni vojna angleškega naroda.

London, 4. marca. (Kor. urad.) »Daily Chronicle« se pritožuje v uvodniku nad razmerami v Clydu. Počasno vračanje stavkajočih k delu, njih upiranje delati čez uro in pridržanje pasivne resistance so znamenja strastne nedostopnosti delavskih voditeljev. Le redko je posegel angleški trade unionizem po tem zadnjem in najhujšem ter najbolj demoralizirajočem sredstvu; delavci v Clydu, ki spadajo med najboljše plačane delavce Evrope delajo namreč za vojno oboroženje dežele. Vsak izgubljeni delavni dan podaljša vojno in poveča izgube.

NEMŠKI PODMORSKI ČOLNI PROTI ANGLIJI.

Iz Hamburga poročajo: Glasom poročil iz Anglije leži neki deloma potopljen parnik 2 morski milj zaahodno od pomola v Folkestonu. Podrobnosti manjkajo. Gre najbrže za žrtev nemških podmorskih čolnov.

NEMŠKI ZRAKOPLOVI BOMBARDIRAJO ANGLEŠKE TRGOVSKE LADJE.

London, 5. marca. (Kor. urad.) »Daily Telegraph« poroča iz Grimsbyja: Neki parnik z oljem, ki je dospel v Humber, poroča, da ga je med Yarmouthom in Spurnheadom napadel neki sovražni zrakoplov, ki je vrzel iz majhne višine tri bombe. Ladji se je s hitrim manevrom posrečilo zbežati.

London, 5. marca. (Kor. urad.) »Daily Chronicle« poroča iz Dundeeja: Glasovski parnik »Dunblair« z juto iz Kalkute, je v petek na višini obali pri Essexu napadel sovražni zrakoplov, ki je vrzel 3 bombe, katere pa so zgrešile cilj.

NEMŠKI PODMORSKI ČOLN »U S« POTOPLJEN.

Berolin, 5. marca. (Kor. urad.) Uradno se poroča: Po uradnem poročilu britske admiralitete je neki angleški torpedni čoln blizu Doverja potopil nemški podmorski čoln »U S«. Moštvo je bilo rešeno.

Namestnik šefa admiralnega štaba pl. Behncke.

AMERIKA PROTI ANGLIJI.

Kodan, 5. marca. (Kor. urad.) Po poročilu »National Tidende« iz Londona, poročajo »Central News« iz Washingtona: Reprezentacijska zbornica je sprejela zakon, ki razširja moč predsednikovo, da more prepričati kršitev nevtralitete. Predsednik more carinskim uradnikom ukazati, da ne izročijo carinskih izkaznic ladjam, ki so bile vkrcane v ameriških pristaniščih, če imajo povod, meniti, da vozijo ladje municijo za vojujoče se države. Predsednik more nadalje zahtevati pri izstavitvi carinskih izkaznic jamščino v višini dvojne vrednosti tovora ali ladje in vzeti jamščino, če lastnik ladje ali kapitan prekrši predpise nevtralitete. Lastnik ladje in kapitan se v takem slučaju razentega kaznuje še z ostrim zaporom. Novi zakon velja za Zedinjene države in za njihove otoke.

London, 5. marca. (Kor. urad.) »Times« poročajo iz Washingtona dne 24. marca: Uradno se poroča, da bodo Zedinj. države, če države troj. sporaz. ne bodo mogle vzdržati regularne blokade proti Nemčiji, protestirale proti kršitvi starih pravil pomorske vojne. Nadalje se naznaja, da predsednik Wilson ne more soglašati z novo teorijo, s takozvano blokado na veliko oddaljenost, z zaseganjem nevtralnih ladij, ki so namenjene za nevtralna pristanišča, samo na podlagi sumnje. Zdi se, kakor da bi bili prepričani, da se bodo uporabila vsa sredstva, s katerimi naj se pripravi vojskovanje se države od tega, da se bodo ravnale po načelih londonske in pariške deklaracije. Izjave vseh časnikov, izzemši »Newyork Herald« o Asquithovi izjavi, so več ali manj neugodne.

London, 5. marca. (Kor. urad.) »Times« se bavijo v uvodniku zelo na široko s predlogi predsednika Wilsona, ki jih ostro kritikujejo, pri čemer se kaže očitna nevolja proti najmanjši koncesiji od strani Anglije. List je mnenja, da se more govor ministrskega predsednika komaj smatrati kot odgovor na spraviivi predlog Amerike.

ANGLIJA IN NEVTRALNE DRŽAVE.

Iz Kodanja poročajo, da angleški trgovski ataše Turner z voluni nadzoruje vso dansko trgovino.

»Times« baje pišejo, kakor poročajo iz Kodanja, da se Asquithova izjava z raznih strani napačno razumeva. Anglija ne namerava postaviti vse trgovsko blago na listo brezpojojne konterbande, tudi ni predlagala dopolnilo list, ki so bile obsežne

v izjavah 4. avgusta, 21. septembra in 29. oktobra. Tudi pravilna blokada ni nameravana. Kljub temu ni dvoma o resnosti korakov in gotovo je, da bodo nevtralne države trpele. Vlada bo torej nastopala z največjo kulanco, med drugim s tem, da bo kupila zaplenjene ladje in tovore.

Holandska paroplovna podjetja hočejo zaprositi vlado, da naj nastopa kolikor mogoče skupno z drugimi nevtralnimi državami.

Dobra karakteristika Anglije.

Kodan, 4. marca. (Kor. ur.) »Politiken« piše: Nemčija je na vse točke ameriške note zelo prijazno odgovorila. Tem bolj pa iznenadi, da je angleška vlada, kakor hitro je izvedela o načrtu Wilsonovem, naznanila svoj sklep, da hoče popolnoma zapreti Nemčijo. Stojimo za sedaj pred vprašanjem, ki se ne da rešiti. Med Ameriko in Anglijo je vendar dosedaj obstajalo prijateljsko razmerje. Ne moremo si misliti, da bi moža, kakor sta Asquith in Grey, Wilsonov prijateljski predlog v resnici ostro zavrnili. Napeto pričakuje svet rešitev tega pogubnega vprašanja, ki ga je Asquith s svojimi izjavami v državni zbornici stavil Ameriki in ostalemu svetu. Če zavezniški faktično preprečijo vso pomorsko trgovino v Nemčijo in iz nje, tedaj pomenja to odstranitev vseh mednarodnih pravil z eno izjemo, namreč to, da je gusarstvo popolnoma prosto. Veliki mednarodni pravni princip, da krlje zastava tovore na ladjah, se žrtvuje. To postopanje bo predvsem zadelo Ameriko, ki je dosedaj dovažala Nemčiji razno blago in ki ima polno pravo, nadaljevati to trgovino. S posebnim interesom moramo torej pričakovati, kaj bo storila ameriška vlada. Toliko je gotovo, da sta Anglija in Francija žrtvovali nekaj velikega in dragocenega dvomljivemu dobičku, obe državi žrtvujejo važna mednarodna pravna načela. Kakšen dobiček imata? Sedaj je Nemčija že praktično odrezana od vsega dovoza. Ker je Anglija že od začetka vojne tako nenavadno razlagala pojem konterbande, je skoro onemogočila prevozno trgovino v Nemčijo. Par predmetov, kakor bombaževina in čaj, je še preostalo. In sedaj sta obe državi storili zadnji presenetljiv korak, in sicer v času, ko Anglija in Francija neprenehoma trdita, da morata z ladjeplovnimi listinami dokazati, da je boj podmorskih čolnov le velik bluff in bo vedno tak ostal. Čim bolj je to resnično, tem manj moči ima utemeljitev te nove vojne odredbe.

NAPAD NA DARDANELE.

Nadaljevanje obstreljevanja.

Monakovo, 5. marca. »Münch. N. Nachr.« poročajo iz Aten dne 4. marca: »Danes naj bi pričel napad na utrdbo Kilid Bar, ki štiti najozži def Dardanel od severa sem, ter na nekatere manjše forte. Turki inajo koncentrirani dve armadi. eni povečuje Esad paša, bivši poveljnik v Janini, druga armada stoji pri Ade, da brani glavno mesto. Splošno se sodi, da bo odpor pri Nagari naravnost strašen.

Obstreljevanje Bulaira.

Iz Londona poročajo v Geni: Uspehi obstreljevanja utrdbe Bulair v Saroskem zalivu, ki ga je izvršila pomorska divizija francoskega admirala, so majhni. Utrdba Sultan in utrdba Napoleon sta skoro nepoškodovani. Kawaški most, ki je zadet samo na enem mestu, ni v nevarnosti, da bi se podrl.

Pred bombardiranjem Bejruta.

»Kölnische Zeitung« poroča iz Neapolja, da so odplule iz Aleksandreta množestevilne transportne ladje, ki so jih spremljale angleške križarke. Sodi se, da so te ladje namenjene v Bejrut. Turčija računa že od začetka vojne s tem, da bodo Angleži bombardirali Bejrut ter ga poskušili zavzeti. Zato imajo tam narejene močne utrdbe in pripravljeno armado 20.000 mož.

Poškodovane angleške vojne ladje.

Carigrad, 5. marca. »Tanin« zatrjuje, da se nahajajo tri težko poškodovane angleške vojne ladje že tri tedne v Solunu.

Turški listi protestirajo ostro proti kršenju nevtralnosti od strani Grčije, ki dovoljuje, da se sovražne ladje za več kakor 24 ur ustavljajo v Solunu.

Načrti tripolentente glede Carigrada.

Rimski list »Idea Nazionale« piše: Po informacijah od merodajne strani, se bo akcija, ki se je začela v Dardanelah, dovršila s sodelovanjem Rusije. Govori se, da je v Odesi pri-

pravljena armada 100.000 mož in tudi da so že rekvirirane ladje za transport tega vojaštva. Če bo angleško-francosko brodogradnjo premagalo Dardanele obvladajoče trdnjave potem se bo ruska armada pripeljala pred Bospor. Zasedenje Carigrada se bo po tem načrtu izvršilo z mešanim kontingentom, to je, z oddelki francoske, angleške in ruske armade. Sedaj so v Carigradu na delu agentje, ki sta jih najeli Anglija in Rusija in skušajo spraviti na površje nekdanjo liberalno stranko, ki je po umoru Mahmud Šefket paše razpadla, a je bila prej vedno Angleški naklonjena.

Rusija in Dardanele.

Kopenhagen, 3. marca. (Kor. ur.) Petrogradska »Rječ« z dne 25. februarja označuje v uvodniku stališče napram dardanelskemu vprašanju in piše:

Posebno pozornost v inozemstvu je vzbudila ona točka v govoru ministra zunanjih del Sazonova, v kateri je minister naglašal potrebo, da dosepe Rusija v odprto morje. Inozemski listi so to ministrov izjavo tolmačili kot direktno opozoritev na bodočo usodo Dardanel in Carigrada. Da je Rusija storila že vse potrebne korake, da doseže ta cilj, se zdi listu docela nedvomljivo, zlasti kar se tiče diplomatskih akcij. Zato jamči že dejstvo, da je minister v gosudarstveni dumi podal že znano izjavo. Kar se tiče vojaške strani tega vprašanja, je združeno angleško - francosko brodogradnjo že na delu, da si izsilji vhod v Dardanele. Samo ob sebi se razume, da se Rusija udeleži vojaških operacij proti Carigradu, čim napoči v to primeren čas. Ako sodimo po zadnjih poročilih, bodo operacije zaveznikov proti Dardanelam trajale tedne, morda celo mesece: vsekakor pa ima Rusija še dovolj časa, da se pripravi v vsakem oziru, samo ne sme pustiti, da bi čas potekel, ne da bi se ga vsestransko izrabilo.

»Rječ« pravi, da se zaveda težkoč, ki zavirajo srečno rešitev tega vprašanja. Že v sedanjem stadiju je izprožitev dardanelskega in carigradskega vprašanja povzročila, da so se znatno ohladili pristaši Rusije v Romuniji in Bolgariji. Celo najbolj vneti zagovorniki ideje, da se mora Romunija pridružiti trojnemu sporazumu, Take Jonsescu, vztraja pri zahtevi, da je edino možna rešitev dardanelskega vprašanja, nevtralizacija Dardanel, torej za Rusijo najneugodnejša rešitev tega vprašanja. Drug pristaš trojnega sporazuma v Romunski, D i a m a n d i, razpravlja o silnem vtisku, ki ga je povzročil govor ministra Sazonova o vlogi Rusije v dardanelskem vprašanju, in o silni nervoznosti, ki je vsled tega govora nastala v Romuniji. Diamandi celo naglašja, da bodo najbolj vneti zagovorniki skupnih akcij to pot prisliljeni, molčati, ako bi morda bila odločitev v dardanelskem vprašanju taka, da bi direktno nasprotovala bodočim interesom Romunske.

»Rječ« nato nadaljuje: Nervoznost glede dardanelskega vprašanja, ki jo omenja Diamandi, se je v zadnjem času očitno pojavila tudi v Bolgariji. Naravno pa je, da ne more niti romunska, niti bolgarska nervoznost zavirati Rusije, da bi ne delovala za uresničenje svojih narodnih ciljev. Toda Rusija ima v rokah drugo pomirjevalno sredstvo za nervoznost: večjo pozornost napram narodnim ciljem njenih sosedov in morebitnih zaveznikov. Ugoden trenutek za vojaške operacije proti Dardanelam za Rusijo še ni napočil. Zato pa ni smeti izgubljati časa za diplomatske priprave. Diamandi izraža željo, da bosta vladi v Petrogradu in Bukarešti lojalno in prijateljsko razpravljali o dardanelskem vprašanju ter na ta način odstranili vsa nesporazumjenja. Tudi mi se nadejamo, da se reši to vprašanje zadovoljivo za naše sode, ako bi se tudi Rusija ne izjavila za nevtralizacijo, ki jo žele naši sosedi.

GRŠKA NA RAZPOTJU.

Svarilni glasovi iz Nemčije.

Berolin, 5. marca. (Kor. urad.) Povodom grškega kronskega sveta piše »Lokalanzeiger«: Razni krogi so dobili vtis, da je računati s skorajšnjim nastopom Grške, ki bi na strani trojnega sporazuma posegla v vojno. Današnja svetovna vojna nam nudi sicer razne vzglede, da so narodi in vlade ravnale proti vsej zdravi pameti, toda baš o grškem ministru, ki je kaj takega težko verjeti. Pokazal se je dosedaj prepametnega in preveč previdnega državnika, da bi dal zaplesti svojo domovino v novi boj, v katerem bi Grška mnogo reskirala, in v najboljšem slučaju le malo pridobila.

Berolin, 5. marca. »Berliner Tagblatt« piše: Usoda Carigrada se ne bo odločila le v Dardanelah in v Bosporu, temveč na Poljskem, v Ga-

lici in na francoskih bojiščih. Ta resnica je tako jasna, da je upati, da bo grški kronski svet sklenil, naj ostane Grška nevtralna in da bo odklonil zahtevo, da prokriči grška armada Francozom in Angležem pot v Carigrad.

Vojaške priprave Grške.

V Solunu vlada najživahnejše vojaško življenje. Delajo se najboljše predpriprave za velike manevre v Macedoniji, ki se jih bo tudi kralj udeležil, ki pride v par dneh sem. Kralj bo stanoval v mestni hiši, v kateri že vse pripravljajo. Oddelek grškega Rdečega križa, ki je bil v Srbiji, je došel sem ter odpotoval v Atene.

Mornariški minister je odredil, da se vsi pomožni parniki za vojno mornarico opremijo s topovi malega kalibra. Te topove pripeljejo iz Anglije. Za obrežne utrdbe je došlo 16 novih velikih topov.

ITALIJA IN TROJNI SPORAZUM.

»Avanti« poroča, da je angleški poslanik v Rimu obrazložil Salandri in Sonnino namene trojnega sporazuma pri akciji proti Turčiji ter pristavil, da v Londonu in v Parizu žele, da bi ne bili ogroženi italijanski interesi v Orijentu. Poslanik je želel izvedeti, kakšne namene ima Italija. Salandra in Sonnino sta se mu za njegov korak zahvalila ter obljubila odgovor v 24. urah. Zadnji ministrski svet se je skoro gotovo bavil s tem vprašanjem in zvečer se je sporočil odgovor angleškemu poslaniku.

Krupenski na odhodu.

Zanesljive informacije potrjujejo, da bo ruski veleposlanik v Rimu Krupenski odpoklican. Krupenskemu se očita popolna nesposobnost.

Ali bo šel tudi francoski veleposlanik Barrère še ni gotovo. Res je, da se nahaja francoski diplomat Charles Benoit, kot posebni odposlanec predsednika Poincaréja že dalj časa v Rimu in da je Barrère že dalj časa »bolehen«. Izključeno ni, da postane Benoit naslednik Barrérov.

Govor italijanskega vojnega ministra.

»Neue Freie Presse« poroča preko Berolina: V italijanski zbornici se je vojni minister Zupelli javno zahvalil onim rodoljubom, ki se prijavljajo kot prostovoljci. Te prijave so ministru dokaz, da je narod prepojen duha, ki bo vse neodložne in obotavljajoče pognel seboj. Vojni minister je končno izjavil, da bo armada v zvezi z narodom zmagovito prestala težko izkušnjo, h kateri bo mogoče poklicana. Tem besedam je sledilo živahno odobravanje.

Italijani v Tunisu.

»Corriere della sera« poroča o trpljenju Italijanov v Tunisu. Vsi podaniki sovražnih držav so internirani v notranjosti dežele. Toda tudi številne Italijane nadzorujejo Francozje ter postopajo z njimi navzlic prijateljskim odnosom obeh držav in navzlic specialnim pogodbam, ki dovoljujejo Italijanom mnogo ugodnosti, kakor s sumljivimi. Italijanski generalni konzul grof Caccia Domini neprenehoma dela na to, da bi najhujše odvrnil od onih, ki so mu izročeni v varstvo.

VOJAŠKE PRIPRAVE V BOLGARIJI.

Iz Sofije poročajo: Vojni minister je predložil sobranju zakon o vojni cenzuri, ki naj prepreči objavljanje vojaških tajnosti.

Istčasno je podala vojna uprava tudi predlog o vojaškem izvežbanju vseh državljanov. § 1. te predloge pravi: Vojni minister sme vse bolgarske državljane od 21. do 50. leta, ki so sposobni za službo pod orožjem ali pa za službo kot nekombatanti, ki pa niso iz kateregakoli vzroka služili v armadi, sklicevati perijodično k 45dnevni orožni vajam, da se, v kolikor je neobhodno potrebno, vojaško izvežbajo.

Bolgarska kupuje orožje.

Listi poročajo, da je prišel v Rim bolgarski major Tantilov, bivši ataše na Dunaju, da bi za Bolgarsko nakupil orožja in municije. Baje bi rad kupil 300.000 pušk, toda italijanska vlada se temu resno upira.

KITAJSKA IN JAPONSKA.

Japonske zahteve.

London, 4. marca. (Kor. urad.) »Daily Telegraph« poroča iz Pekinga: Kakor se uradno poroča, je Japonska pretekli četrtek sporočila vladam v Londonu in Petrogradu popolno besedilo svojih 21 zahtev, ki

filij je stavila Kitajski in ki jih vsebuje nota z dne 28. januarja.

Berliner Tagblatt izve iz Amsterdama: Dogovori med kitajskimi in japonskimi posredovalci o japonskih zahtevah, so se, kakor se brzojavljiva »Timesu« iz Pekinga, v nedeljo zopet pričeli. Do odločitve še ni prišlo, ker Kitajci vztrajajo na tem, da bi bilo priznanje teh zahtev v nasprotju s pogodbeno določenimi pravicami drugih držav. Kitajci bodo nasprotovali zahtevam o vzhodni in srednji Mongoliji, priznavajo pa, da bi se začeli posvetovati o drugih točkah, da se pogajanja hitreje končajo. Japonski posredovalci pa ne odgovore.

Rječ poroča iz Tokia: Japonska gospodarska zbornica je soglasno dovolila vladne kredite za oboroževanje v znesku 390 milijonov yenov. Na neko vprašanje je izjavil zunanjni minister, da vlada brezpogojno vztraja na tem, da Kitajska sprejme njene predloge. Varstvo pravih interesov Kitajske je edini namen japonskih previdnostnih odredb.

Odgoditev ameriškega kongresa.

Washington, 5. marca. (Kor. ur.) Ameriški kongres je za nedoločen čas odgojen.

IZSTRADANJE NEMČIJE.

V »Petit Journalu« je izražal Charles Richet v članku z naslovom »Konec lakote«, da stoji Nemčija neposredno pred lakoto. Nemčija se more samo še do 1. junija 1915 preživljati, od 1. junija do 1. avgusta, torej dva črna meseca do nove žetve pa si na noben način ne bo mogla dobiti živil. Na to pa čakajo zavezniki, kakor bo namreč prišel za nje trenutek, da diktirajo Nemčiji mir. »Zakaj torej nadaljevati boj?« vpraša Richet. »Že so premagani, samo čudež jih more rešiti. V treh mesecih, če bomo brezobzirno preprečevali uvoz živil, bomo prisilili Nemčijo, da odloži in izroči orožje.«

Richet pravi še nadalje: »Vzemimo, da se posreči Nemcem do 1. junija vzeti na zahodu Dunkerque, Compiegne in Verdun in na vzhodu Varsovo, — za kaj jim bo zavzetje nekaj štirinajstih metrov, če pridobitev ne prinese enega milijona ton žita? Pa vzemimo celo, da se posreči njihovim držnim podmorskim čolnom vsak drugi dan potopiti eno angleško ladjo, ali se s tem izenači premoč Anglije na morju? Ne, usoda Nemčije je zapisana v knjigi usode, manj v sled menjajoče se sreče orožja, kakor vsled lakote. Naj izvršijo napade, protinapade in bojujejo strateške boje, vse je zaman.«

Da pa vsi sovražniki niso enih misli, kaže članek »Novega Vremena«, v katerem označuje Menšikov kot nepravilno domnevanje, da bi bilo mogoče Nemčijo premagati z lakoto. Nemčija kaže silno energijo, zato je mogoče Nemčijo premagati samo na bojišču.

Dnevne vesti.

— Avdičence in posvetovanje državnikov na Dunaju. Ogrski ministrski predsednik grof Tisza je prišel večeraj na Dunaj. Konferiral je dopoldne z zunanjim ministrom baronom Burianom ter je bil nato sprejet od cesarja v enourni avdičenci. Pri cesarju se je mudil dopoldne tudi prestolonaslednik nadvojvoda Karl Franc Jožef d'Este, ki se je podal nato v zunanje ministrstvo ter je tam konferiral z grofom Tiszom in baronom Burianom. Ogrski ministrski predsednik se je popoldne posvetoval tudi z ministrom dr. pl. Körberjem ter z min. predsednikom grofom Stürgkhom. Zvečer se je vrnil grof Tisza v Budimpešto. Dunajski politični krogi pripisujejo tem posvetovanjem velik pomen.

— Novi tržaški namestnik. V četrtek so se novemu tržaškemu namestniku predstavili gg. dr. Rybač, dr. Slavik in dr. Wilfan kot zastopniki slovenskega kluba v mestnem svetu in deželnem zboru tržaškem. Na pozdravni govor dr. Rybača, v katerem so bila poudarjena kulturna in gospodarska stremeljenja Slovencev, je namestnik naglašal, da je že v svojem nagovoru na uradno začetku kot vodilo uprave najstrožjo objektivnost napram vsem delom prebivalstva. Obenem se je namestnik zelo pohvalno izrazil o patriotičnem vedenju primorskih Slovencev.

— Srebrno hrabrostno svetinjo je dobil Ljubljčan (Vodmatčan) poddesetnik Karel Kovič, ljubljanskega sanitetnega oddelka št. 8.

— Napredovanje. Magistratni tajnik Fran Jančigaj, sedaj pri črnovojniškem polku št. 27, na južnem bojišču, je bil imenovan za nadporočnika.

— Rdeči križ. Njega c. in kr. visokost gospod nadvojvoda Franc

Salvator, protektor - namestnik »Rdečega križa« je v imenu c. in kr. Veličanstva cesarja podelil višjemu uradniku Kranjske hranilnice v Ljubljani g. Alojziju Merlaku, bivšemu dolgoletnemu tajniku deželne in gospejnega pomožnega društva »Rdečega križa« za Kranjsko zaradi njegovih zaslug za »Rdeči križ« častno znamenje II. vrste.

— Častni znak II. razreda Rdečega križa je podelil nadvojvoda Fran Salvator kot protektor-namestnik Rdečega križa v monarhiji nadzdravniku v evidenci dr. Alojziju Vacku v Bohinjski Bistrici.

— Na severnem bojišču je bil imenovan za nadporočnika rezervni poročnik Ivan Škarja, deželni tajnik v Ljubljani.

— Umrl je v rezervni bolnici v Lučencu (Lossone) na Ogrskem cand. iur. Slavko Naglič, poročnik v rezervi 27. pešpolka, sin mestnega kontrolorja v Ljubljani g. Ivana Nagliča. Pokojnik, ki je bil izredno nadarjen, je šel kot začetnik vojne na fronto. Dne 21. oktobra je bil ranjen pri vasi Wolcza Dolina blizu Przemysla, a se je že 30. oktobra vrnil na bojišče, kjer je hrabro in neustrašno izpolnjeval svoje dolžnosti. Tam je nalezl legar. Prepeljali so ga v bolnico v Lučenec, kjer je v zadnjih urah njegovega trpljenja bil pri njem njegov brat Milko Naglič. Spoštovani rodovini naše iskreno sožalje!

— Umrl je v bolnici v Rumi v Slavoniji enoletni prostovoljec medicinec Ivan Kopriva, sin pokojnega ljubljanskega mestnega fizika.

— Pogreša se. Od 2. novembra 1914. Jakob Bogataj pešpolka št. 97., 3. stotinja, vojna pošta 73. Komur je kaj znanega, naj blagovoli sporočiti njegovi ženi Nežki Bogataj, Stara vas št. 43 pošta Žiri.

— Pogreša se od 2. decembra računski podčastnik 2. marškompanije, ki je odšla meseca novembra iz Ljubljane, Danijel Hrovat. Kdor kaj ve o njem, naj sporoči njegovemu bratu Josipu Hrovatu, mesarju v Radovljico. Eventualni stroški se povrnejo.

— Oglasil se je z ruskega vjetništva inf. 97. pešp. Anton Šibenik. Pisal je svojim staršem iz Zadolke, da se mu godi še precej dobro. Pisal je zadnjič še iz Galicije 15. novembra, potem ni bilo o njem ne duha ne sluha.

— Iz japonskega vjetništva. Janez Lešnik iz Maribora je služil na avstrijski vojni ladji »Cesarica Elizabeta«.

in je bil potem dodeljen vojaštvu v tem mestu. Lešnik je bil vjet in se nahaja v japonskem vjetništvu, od koder je pisal svoji materi. V pismu pravi, da je v Cingtau preživljal težke ure in da se je posadka udala, ker ji je zmanjkalo municije.

— Darila za voake. Županja ga. Franja dr. Tavčarjeva je prejela ter odala na določena mesta ta darila: Gospa Marija Gasperlin-Kerč 4 komade volnenih pletenin; gospod Ivan Končina 20 K; upravnništvo »Narodne tiskarne« iz neke poravnave 10 K; gđc. Berti Podvasnik, Dunaj 4 krone 20 vin.; gđc. učiteljica Mara Tavčar, Petrova vas pri Črnomlju 102 jajci in so darovali šolski otroci 65 kosov, Marija Tavčar 17 kosov, učiteljica Tavčar 10 kosov, Miroslava Tavčar 10 kosov; gospa Ivanka Lauter - Činkole 8 parov pritara, 29 rutic, 8 komadov srajc, 2 knjigi; gospi učiteljica ročnih del Marija Laznik, Hrastnik 2 popolnoma opravljeni blazini; ga. Adelca Škerl 5 parov copat, 1 par dolgih zapetnikov. Srčna hvala darovalcem!

— Pisma z bojišča. Ga. županja Franja dr. Tavčarjeva je prejela z bojišča dve vojnopoštni dopisnici, ki bosta gotovo zanimali tudi široko javnost. Prva je datirana z dne 14. februarja ter jo je poslal Janko Sluga pri črnovojniškem pehotnem polku št. 27. št. 1., vojna pošta 307. Glasil se pa:

Milostljiva gospa! Vaše darilo smo danes prejeli. Prišlo nam je vse prav. S solznimi očmi sem odpiral zavitek, saj sem takoj vedel, da so darovi iz Vaših dobrih rok. Hvala Vam izrekam v imenu vseh, ki so bili navzoči in deželni teh darov. Iz srca Vam ključemo vsi: Bog živi vas in vse plemenite darovalce.

Druga vojnopoštna dopisnica je oddana od Janka Karpa 25. februarja v Slavonskem Brodu. Dopisnica se glasi:

Blagorodna gospa! Vsak teden čitamo tudi mi tu v bolnišnici o požrtvovalnosti milostljive za ranjene i bolne vojake. V bol-

nici sem prišel skupaj z nekaterimi Čehi in Madžari, ki so se zdravili v »Mladiki« v Ljubljani. Začutili in vzdržali so se, ko sem jim čital iz »Naroda« o Vas. Z veseljem in hvaležnostjo se spominjajo milostljive ter so me naprosili, da Vam sporočim njih hvaležne pozdrave. Zeleč, da Vam Bog stotero povrne vse kar ste storili za uboge ranjence, Vam pošiljajo pozdrave vsi tukajšnji ranjenci, posebno Slovenci.

— Spomladanska dela na polju. V svrhu, da bi se hitro izvršila spomladanska dela na polju, kar je velike važnosti tako v gospodarskem, kakor tudi v vojaškem oziru, je vojna uprava odredila, da dobe pri formacijah v notranjosti države, pri domačinskih formacijah službujoči vojniki in tisti, ki so rekonvalescentje, če so po poklicu kmetovalci, kratke dopuste, največ do 14 dni, da opravijo potrebna kmetijska dela. Dopuste dobe v prvi vrsti samostojni kmetovalci, potem rodbinski člani samostojnih kmetovalcev in končno kmetijski delavci. Tisti, ki dobe dopust, bodo imeli prosto vožnjo po železnici, a če bi se po preteku dopusta ne vrnili, bi zapadli strogi kazni. Vsi, ki bodo imeli dopuste, bodo dalje dobivali svoje vojaške pristojbine in njihove rodbine pristojbe jim podpre. Če bi se kaj takega vojaštva ostalo na dispozicijo, se bodo skupine po 20 mož komandirale na delo k posameznim občinam ali k posestnikom večjih kmetij. V posebnega uvaževanja vrednih slučajih se bo na posebno prošnjo, ki jo je vložiti pri politični oblasti, dovoljevala časovno omejena oprostitve od vojaške službe, a samo samostojnim kmetovalcem in kmetijskim uradnikom.

— Glede uporabe neobdelanih zemljišč je izdalo poljedelsko ministrstvo v sporazumu z ministrstvi notranjih del in pravosodja posebno naredbo.

— Uspeh dobrodelnega koncerta združenih godb garnizije ljubljanske je donesl 500 kron čistega dobička, ki so se poslane vojnookrbovalnemu uradu na Dunaju. Številna preplačila se s tem hvaležno konstatirajo.

— Vojaška korespondenca za Pulj. »Polar Tagblatt« javlja: Vojaško poveljstvo razglasa, da je vsa korespondenca v Pulju se naharajočega vojaštva poštno presta (torej pisma od in za vojake), ker se nahaja trdnjava Pulj ravnotako kakor Krakov ali Przemysl v vojnem stanju. Omejitev, ki so bile nedavno razglašene glede vojnopoštne korespondence v notranjosti države torej za Pulj ne veljajo.

— Sladkor za krmiljenje in za vojaštvo. Vlada se je obrnila do izdelovalcev sladkorja z zahtevo, naj dajo 800.000 metrskih centov neizčiščenega sladkorja za armado in 200.000 metrskih centov za krmiljenje živine. Za ta sladkor se bo plačalo po 27 K za metrski cent. Sladkorni industrijalci so sprejeli to ponudbo.

— Vojaško delo za krojače iz Ljubljane in okolice bo oddajala konfektorska centrala za vojaške dobave, ki jo je ustanovil zavod za pospevanje obrti, od ponedeljka 8. t. m. naprej vsaki dan dopoldne od 10. do 12. iz zaloge Dunajska cesta št. 22. Delo se izdaja le proti nakaznicam, ki jih izdaja načelnik krojaške zadruge g. Franc Jelovnik. Ljubljana, Trubarjeva ulica št. 2.

Slovensko planinsko društvo si usoja vsled povabila c. in kr. urada za vojno preskrbo na Dunaju, prositi svoje člane in prijatelje, da bi blagovolili odstopiti za opremo vojaštva svoje gorske čevlje — če tudi že nošene — in jih poslati ali osrednjemu odboru slovenskega planinskega društva v Ljubljani, ali pa na »Sammelstelle des Kriegsfürsorgeamtes, Wien. IX., Berggasse 16.«

— Zaloga kož in materiala za usnjarstvo. Dne 5. marca t. l. je bil razglašen v drž. zak. min. ukaz o dolžnosti naznanjati zaloge kož in zaloge za usnjarstvo industrije potrebne materiala. Po zmislu § 1. min. naredbe se morajo naznanjati zaloge in izpremembe zalog nastopno imenovanih tvarin: 1. Neustrojene kože in kožice in sicer: telečje, kože malih bikov (Pittlings), goveje kože, konjske kože, kipsi, kože divjačine in bivolov; 2. usnje za podplate, usnje za notranje podplate, oglav (urbas) (izvzemši ovčje usnje, chevreaux, cheorettes) cepilno usnje, usnje za jermenarska in sedlarska dela, usnje za strojno jermenje; 3. strojiva (čreslovina) in izvlečki čreslovine; 4. degrass. Dolžnost naznanila odpade, ako zaloge, niso večje in sicer: neustrojenih kož 10 komadov; neustrojenih kož 25 komadov; usnja za podplate 100 kg, oglava (urbasa) in drugega usnja 50 kg, čreslovina 100 kg od vsake vrste. Privikrat se morajo zaloge naznaniti dne 16. marca t. l. Pozneje se mora obnoviti naznanilo vsakih 14 dni, torej le n. pr. v drugič naznaniti dne

30. marca, nadalje 13. aprila itd. Za naznanila se smejo izključno porabljati samo uradne tiskovine. Potrebne tiskovine se dobe pri političnih oblastvih I. stopnje (okrajna glavarstva, mestni magistrati) in pri občinskih predstojništvih, in sicer brezplačno. Za naznanila se uporabljajo trojevrstne tiskovine, in sicer rumene za prijave »kož in kožice«, zelene za prijave »čreslovine in degrassa«, slednjič sive za »usnje«. Naznanila se morajo podati v dveh izvodih. Ako se pošlje prijava po pošti, se mora oddati najkasneje tistega dne, ki je predpisan za prijavo. Podrobnejša določila se lahko posnamejo iz ministrskega ukaza, ki je natisnjen na hrbtu naznanilnih tiskovin in tej dodanega področila, na kar se zavezanec posebej opozarja. Posebej je še omeniti za vse zavezanec važno določilo § 4. min. nar. glede obveznega spisovanja skladiščnih knjig, in pa kazenska določila § 6., ki predpisujejo občutne denarne globe, ozir. zaporne kazni za tiste, ki se ne pokore predpisom spredaj omenjenega ministrskega ukaza.

— Rodoljubje. Rezervni častnik I. K. nekega črnovojniškega polka je poslal družbi »Cirila in Metoda« vojno pokroviteljstvo v znesku 200 kron. Pač lepo rodoljubje, ki naj bi našlo mnogo posnemalcev! Vrlemu rojaku srčna hvala!

— V spomin pokojnemu Evgenu Vilharju. Ob priliki, ko so prepeljali truplo pokojnega Evgena Vilharja v Knežak in ga tam položili k večnemu počitku, je daroval v spomin rajnega g. Josip Čuček za ubogo šolsko mladino v Knežaku 70 K. Vsoto je izročil blagi darovalec šolskemu vodju g. Čučku v naročilo, da razpolažga z njo po svoji previdnosti za potrebe šolske m'adine. Dijaškemu podpornemu društvu na Dunaju so pokojnikov prijatelji zložili 50 K v spomin na visokošolca Sajovica, padlega na bojišču za cesarja in domovino. Nabrali so nadalje 30 K za Rdeči križ v Ilirski Bistrici v roke g. dr. Gregorčiču v Ilirski Bistrici. Vse darovane in nabrane vsote so se takoj oddale na pristojna mesta.

— »Glasbena Matica«. Tukajšnja podružnica češke industrijske banke je naklonila »Glasbeni Matici« izvanredno podporo 50 K. Hvala ji! V stiski se spoznavajo prijatelji. — Kmetijska posojilnica na Vrhniki je naklonila »Glasbeni Matici« 30 K kot izvanredno podporo. Hvala ji! Živeli nasledniki. — Hranilnica in posojilnica »Učiteljskega konvikta« se je spomnila stiske, v katero je spravila vojna »Glasbena Matica« in ji je podarila 20 K. Hvala ji!

— Andrej Batyckij, kand. advokature iz Przemysla poziva Petronele, Paranko, Načka Batyckijev in Marjo por. Filc iz Bolestraš pri Przemyslu, da naznanijo svoje sedanje bivališče. Adresa: Andrej Batyckij, Genève — poste restante.

— Španska muha« je naslov izborni burki, ki jo predstavljajo danes igralci Malega gledališča v »Mestnem domu«. Spisala Franc Arnold in Ernst Bach. Začetek ob pol 8. zvečer. Tovarnarja ženofa, Ludovika Cekina, igra gosp. Danilo; njegovo soprogo, predsednico pravdnostnega društva za povzdigo devštva, igra ga. B. Bukšekova, ki je v takih vlogah nenadomestljiva. Špansko muho, ki niti ni muha, igra gđc. I. Rakarjeva. Odbornike tega pravdnostnega društva predstavljajo gg.: Peček, Čeko, Juvan, Trebar. Mladega Zajca, asirijoloda, igra g. R. Zeleznik, ki je vzbudil že pri »Vojni idili« pozornost in zanimanje. — V nedeljo se predstavlja prvič na tem odru »Žena polkovnikova«, komedija v treh dejanjih, spisal Laube, za slovenski oder priredil Fr. Govekar. V tej igri debutira ga. Herma Grom, bivša članica jubilejnega gledališča v Ljubljani, v vlogi ge. Calderaris. Glavno vlogo, Ivano Rebekovo, ženo polkovnikovo, igra g. Stela Lehotska, zdravnika g. E. Grom, staro, slepo, veselo mater pa igra g. B. Bukšekova, slugo g. Danilo. — Zanimanje za slovensko umetnost med našo mladino pa še ni zamrlo; v listih je bilo objavljeno, kako se bori vodstvo Malega gledališča z denarnimi sredstvi, in danes se je oglasil pri vodstvu mlad dijak, kateri je požrtvovalno nabral med svojimi soimšljeniki 10 K.

— Slovensko lovsko društvo v Ljubljani naznanja svojim članom, da izide njegovo glasilo »Lovec«, kakor hitro se izpremembe vsled vojne nastale razmere. Skoro ves društveni odbor in polovica naših članov se nahaja pri vojakih, oziroma na bojnem polju. Zato smo sklenili, izdati letnik 1915, ko se povrne normalne razmere in z njimi naši člani pod domači krov. Prosimo pa, da bi vsi naši udje poravnali članarino, da ne bo pozneje zakasnitve.

— Vojaka je opozorila na maršalstvo nedostatkost. Piše se nam: Eden nedostatkost je način, kako se

ravna v Ljubljani s perilom. Ob ponedeljkih prihajajo perice v hiše, pri našajo oprano perilo nazaj in sprejema umazano. To se dene skupaj z drugim perilom in se potem tudi menda skupaj pere, suši in nazaj v hiše nosi. Kako perejo, ne vemo. Vemo pa, da je perilo včasih slabo oprano, ali pa več ali manj raztrgano. To potrjuje skoro vsaka ljubljanska gospodinja, ki ne pere sama doma. Bilo bi zanimivo preiskovati, odkod to. — Ne bomo pa grešili, ako trdimo, da naše perice perejo s klorovim apnom ali kako drugo ostro kemikalijo. Toda preti nam nekaj hujšega: namreč nevarnost okuževanja. Že pred več nego desetimi leti je opozoril v svojem predavanju v Mestnem domu dr. Kopriva na te žudne razmere in naglašal, kako se lahko bolezni s perilom raznašajo, če se pere tako kakor v Ljubljani. Omenil je, kje in kako perice včasih suše — v sobah poleg bolnikov — kako se meša perilo zdravih in nalezljivo bolnih ljudi itd. — Takrat že te nevarnosti! Kako pa danes, ko moramo misliti, da nas morda obiščejo pegasti legar, škrlatica, kuga, ošpice itd. Kako naj se temu odpmore, je vprašanje vredno premišljevanja. V ta namen so pisane te vrstice. Moji predlogi za sedaj bi bili: 1. V vseh hišah naj bi se priredile praktične pralnice in naj bi se dobili zračni prostori, da bi mogla vsaka stranka doma prati svoje perilo in ga tudi vsaka na svojem prostoru posušiti. 2. Ko se bo regulirala ljubljanska, naj se misli na to, kako bi se mogel pridobiti na vodi lep pripraven prostor za izpiranje in sušenje perila. 3. Do tja, da se ta zadeva reši vsestransko, kar le mogoče ugodno, naj se organizirajo gospodinjice, naj nastopijo edine proti nehygieničnemu in potratnemu, neekonomičnemu ravnanju s perilom. 4. Zaposliti je sanitetne in policijske oblasti, da obračajo tem nedostatkam svojo pozornost.

— Mestna zastavljalnica ljubljanska naznanja slavnemu občinstvu, da se vrši redna mesečna dražba, in sicer dne 11. marca 1915 za v avgustu in septembru 1915 zastavljene dragocenosti, dne 12. marca 1915 pa za v oktobru in novembru 1915 zastavljene efekte (blaga, perila, strojev, koles itd.), vsak dan od 8. do 12. dopoldne v uradnih prostorih. Prečna ulica št. 2. Posebno se še opozarja, da na dan dražbe ni mogoča rešitev ali obnovitev zapadlih predmetov, temveč le najkasneje zadnji uradni dan za stranke pred dražbo.

Zvišanje porabe meke na kmetih. Mnoge kmečke občine na Spod. Štajerskem so vložile na vlado prošnjo, naj bi se smelo na kmetih za osebo porabiti na dan 1 kilogram moke. Obenem prosijo kmetje, naj bi se jim določila gotova količina zrnja za prašiče, žrebeta in perutnino. Kak uspeh bodo pa te prošnje, kakor so s stališča kmečkega prebivalstva opravljene, težko imele, ker bi bili naravno s tem drugi konzumenti oškodovani.

Za stolnega dekana v Mariboru je cesar imenoval kanonika lavantinskega katedralnega kapitlja Josipa Majcena.

V konkurz je prišel Jožef Kollaritsch, mizar in hišni posestnik v Mariboru. Oskrbnik konkurzne mase je dr. Fr. Krenn, odvetnik v Mariboru.

Iz Ormoža. Namestnik je podelil učiteljici ročnih del, gospe Ani Rožina, častno kolajno za 40letno zvesto skužbovanje. To je vsaj skromno priznanje zaslug, ki si jih je pridobila obče spoštovana gospa v svojem delokrogu.

Umrl je v Ptuju odtonit proš Jožef Fleck v starosti 86 let.

V Gradcu je umrla po dolgi in mučni bolezni gospa Marija Kragl roj. K r a j n i č i č, soproga vrlega slovenskega gostilničarja in posestnika gospoda Antona Kragla v Sevnici.

Vohuni pred sodiščem. Pred izjemnim sodiščem v Gradcu se je vršila obravnava proti sedmim osebam, obtoženim vohunstva po § 67. kaz. zak. Kdo so te osebe in od kod, ni povedano v graških listih. Sodišče jim je prisodilo kazni od 14 mesecev do 4 let.

Drobne novice s Štajerskega. Javno pohvalo sta dobila od deželnega orožniškega poveljstva orožnika Kraner in Gorjup v Celju, ker se jima je posrečilo zaslediti v celjski okolici jako nevarnega tatu. — Umrl je pri Sv. Lovrencu nad Mariborom inženir Ivan Fasching v starosti 69 let. — Na pegastem legarju je zbolel v Šmarju pri Knittelfeldu zdravnik dr. Krautner, ki je bil pridellen kot zdravnik taborišču ruskih vjetnikov v Knittelfeldu. — V Celje je došlo dne 2. marca iz raznih ogrskih bolnišnic 188 bolnih in lahko ranjenih vojakov, med njimi tudi 15 ruskih vjetnikov. — Iz Gaberja pri Celju, 74letna zasebnica Marija Bauman je hotela s

petrolejem zakuriti; pri tem pa se ji je vnel ves petrolej v steklenici in uboga starka je dobila take opekline, da je za nekaj ur umrla.

Ruski vjetniki na Koroškem. »Mir« poroča: Na graščino Homberk pri Žilopolju so pripeljali 500 ruskih vjetnikov, med katerimi se nahaja en generalmajor.

Volkovi in ovce. Blizu vasi Skrljevo kraj Reke sta se prikazala dva volka in sta napadla in raztrgala dvanajst ovac.

Kinematograf »Ideal«. Spored za danes, soboto in naslednje dni: 1. »Tekmovalno pačenje«, komično. 2. »Ingeborg Holm« ali »Daj nam naš vsakdanji kruh«, gniljiva drama v 5 dejanjih in 3. »Nepovabljeni gost«, silajna veseliga.

Izgubljene stvari v času od 25. februarja do 4. marca 1915, naznane pri policijskem ravateljstvu: zlata zapetnica (veržna) brez priveska, otroška galoša, črnounsata denarnica s 34 K, črnounsata denarnica s 545 K, črnounsata denarnica s 3 K in 2 zastavnima listoma, črnounsata denarnica s 17 K, nekaj drobiža in 1 znančko za 10 v, par nizkih čevljev, zlata zapetnica, zaponka z dragulji in majhnimi biseri.

Najdene stvari v času od 25. februarja do 4. marca 1915, ki se dobe pri c. kr. policijskem ravateljstvu v Ljubljani: zlat prstan z zelenim kamnom in črno S, črna baržunasta torbica s 6 biseri, 1 žepni robec št. 53 in molitvenik, vajeti, vozna veriga, dolga 180 m, zlata damska ura.

Razstavo šivalnih strojev priredijo jutri, v nedeljo, dopoldne od 9. do 12. in popoldne od 3. do 5. Josip Petelin, tov. zaloga šivalnih strojev »Gritzner« na Sv. Petra nasipu, za vodo, blizu franciškega mostu na levo. Razstavljen bo najboljši stroj tovarne »Gritzner« z vso pripadajočo opremo. Vsak tak stroj šiva, veže ter maši perilo in nogavice. Takih strojev je v Evropi v rabi nad 3 milijone. Na Kranjskem ima trdka že nad 150 odjemalcev. Pouk v šivanju je brezplačen. Tudi po deželi se bodo prirejali brezplačni učni tečaji. Vabimo zlasti gospodinje in šivilje, naj si ogledajo to razstavo.

Razne stvari.

* Najmodernejše kupčijsko naznanilo: Od danes naprej prodajam svojo zalogo gotovih oblik po tako nizkih cenah, da me je sram te cene priobčiti.

* Požar na parniku. Iz Londona poročajo: Po najnovejših vesteh iz Alicanta, je nastal na belgijskem parniku »Tiflis«, ki je natovorjen z oljem, požar. 5 oseb je mrtvih, 5 pa ranjenih.

* Zastrupil se je bivši okrajni predstojnik v Slunju na Hrvaškem, Gjoko Mikić. Poneveril je 20.000 K in je z njimi pobegnil, a vjeli so ga in ga zaprli. Pri zaslišanju na zagrebški policiji se je zastrupil s strihinom.

* Ponesrečeni zrakoplovci. Pariški »Temps« poroča: Na nekem vojaškem aeroplanu je pri nočnem poletu nad Chalons sur Marne nastal požar. Zrakoplov je v bližini mesta padel na tla in se razbil. Pilot in njegov spremljevalec sta bila ubita.

* Pogreb škofa Hittmaira. Kakor smo poročali, je umrl linški škof Hittmair na pegastem legarju. Oblasti so odredile, da se mora truplo takoj in popolnoma natihem pokopati. Pogreb se je menda izvršil že danes ponoči.

* Avstrijski poslanci — rekruti. Predvčerajšnjim razglašenemu pozivu 37—42letnih črnovojnikov se bo moralo odzvati tudi 32 poslancev našega državnega zbora. — Mnogo poslancev služi že v vojni, deloma kot častniki, deloma kot vojniki.

* Croisade française. Pariške dame na čelu jim gospe Poincaréjeva, Vivianjeva, Delcasséjeva in Angagneurjeva so ustanovile komite, ki hoče razviti med ženskimi svetom v nevtralnih deželah obsežno propagando za Francijo. Komite se imenuje »Croisade française« (francoska križarska vojska.)

* Kralj — republikanec. Sedanji španski kralj Alfonso XIII. je zgodaj izgubil svojega očeta. Že v zibelki je sam postal kralj. Seveda je v otročjih letih časih zaslužil kako kaznovanje in so ga za kaznen navadno zaprli v popolnoma temno sobo. Alfonso je jokal, tulil in s pestmi razbijal po vratih in ko mu nekoč vse to ni nič pomagalo, je začel na vse grlo vpiti: »Živela republika!« To se je morala smejeti njegova mati!

* Nemiri v Italiji. V Pizi so ženske priredile veliko demonstracijo zaradi draginje kruha. Metale so ka-

menje na policijo. Sele ko so orožniki dobili eno stotnjo vojakov na pomoč, so mogli napraviti red. V mestu Lecco so vsi peki zaprli svoje delavnice, ker jim mestna uprava ni dovolila, da bi ceno kruha zvišali od 25 na 27 centimov.

* Stavka na Angleškem. Kakor poročajo »Daily News«, se je vršilo v sredo zborovanje »Conciliation Boards« združenih premogokopnih aristokratov Anglije in severnega Walesa, na katerem so delavci predložili svoje predloge za novo mezdno pogodbo. Zahtevajo zvišanje minimalne mezde za 5% in maksimalne mezde za 7½%. Posvetovanja so se preložila do 11. marca, da morejo lastniki premogokopov presoditi predloge.

* Vojaški kolesar Franc Gregl — avijatik. Tudi pri nas znani najboljši avstrijski vojaški kolesar Franc Gregl je bil na severnem bojišču težko ranjen. Poročalo se je, da so mu morali amputirati nogo. Ta vest se je izkazala za neresnično. Gregl je popolnoma ozdravel in ker se je izkazal kot posebno dober opazovalec (zaslužil si je tudi še srebrno svetinjo) so ga sedaj prideličili avijatični kompaniji. Gregl se nahaja sedaj v avijatični šoli ter odide skoraj zopet na fronto.

* Izmenjavanje avstrijskih in ameriških profesorjev. Že nekaj let je bilo običajno, da so na avstrijskih in nemških univerzah predavali ameriški profesorji kot gosti, avstrijske in nemške univerze pa so pošiljale svoje najodličnejše učence kot goste na ameriška vseučilišča. Letos designirani dunajski profesor dr. Oberhummer je to čast odklonil, da protestira proti neprijaznemu postopanju Amerike napram Nemčiji in Avstriji. Vsled tega odpadejo tudi predavanja ameriškega profesorja Johna Burgessa, ki bi naj bil letos gostoval na dunajski univerzi.

* Napačne trditve srbskega tiskovnega urada. Pod tem naslovom piše dunajski »Polit. Korr.«: Srbski tiskovni urad poroča, da zadržuje avstrijske oblasti ženo in otroke srbskega podpolkovnika Pavloviča, češ, da so špijoni. Ta čin da dokazuje, kako brutalno postopa monarhija. Temu nasproti lahko konstatiramo, da je bila gospa Pavlovičeva res nekaj tednov zaprta, ker je bila na sumu, da je špijontka, da pa se nahaja že od začetka januarja na svobodi in je samo obvezana, da ne zapusti svojega dosedanjega bivališča Salzerbad. Tam se more svobodno gibati in svojemu stanu primerno živeti — medtem ko zadržuje Srbija veliko število naših rojakov brez vsakega povišja in morajo ti ljudje trpeti pomanjkanje, poleg tega pa se z njimi še grdo in čim najbolj odurno postopa.

* Pomnožitev prebivalstva na Ruskem. V nemških listih čitamo primere o pomnoženju prebivalstva na Nemškem in na Ruskem. Na Nemškem se je v prvih 14. letih tekočega stoletja število porodov skrčilo v primeri z dobo od 1871. do 1880. leta. To se je zgodilo vsled tega, ker se je silno mnogo ljudi naselilo v velikih mestih. V sedanjem stoletju je bilo na Nemškem 7 milijonov porodov manj, kakor v letih 1871.—1880. Na Ruskem se je pa prebivalstvo od 1. 1897. do konca l. 1912. pomnožilo od 129.2 milijonov duš na 171 milijonov duš. Prirostek znaša torej v 16. letih 41.8 milijonov duš. »Münchener Neueste Nachrichten« pravijo, da posveča Rusija otrokom zaradi tega veliko pazljivost, ker ima ogromno mnogo rodovitnega sveta, ki še ni obdelan. Rusija ima glasom tega lista jako mnogo zavodov, v katere sprejema nezakonske otroke. Samo v en tak zavod v Moskvi pride na leto do 200.000 nezakonskih otrok, ki jih vzgoje za kmetovalce.

* Bitke med berlinskimi šolarji. Policijski organi Velikega Berlina nastopajo z vso strogostjo proti bitkam med šolarji. Že začetkom vojne je prišlo tako v Berlinu, kakor tudi v raznih predmestjih do več takih bitk. Takrat so imele te otroške vojne sicer popolnoma nedolžen značaj. Toda sedaj so postali šolarji v bojevanju že bolj izkušeni in izvežbani in zato postajajo tudi bitke vedno hujše. Šolski dečki se ne zadovoljujejo sedaj več s palicami in drogi, ampak se poslužujejo tudi že nevarnejšega orožja: sabelj, žepnih nožev in železnih kosov. Žalibog je prišlo že v več slučajih do pobojev. Tudi mladinska sodišča Velikega Berlina so se morala že ponovno pečati s temi bitkami. Šlo je vedno za slučaje, v katerih je eden ali drugi pobit odnesel iz bitke krvavo glavo ali kak drugi del telesa. Polic. organi so do-

bili ukaz, da morajo nastopiti z največjo strogostjo proti šolarskim bitkam, da zabranijo te neumnosti, ki se polaste lahko tudi že večjih fantov.

* Kužne bolezni v vojni — nekaj dan sedaj. Zgodovina nam poroča, da so se pojavile prve kužne bolezni v letu 1060. pred Kristom, ko so Filistini napadli Žide. Kaj je bilo pred to vojno, tega zgodovina ne ve. Prvi znanstveni popis kuge je ohranjen v spisih Tukididovih. Popisana je kuga, ki je divjala v Atenah in usmrtila nad 10.000 ljudi, med njimi tudi slavnega Perikleja. V srednjem veku je l. 1078. prineslo »črno smrt«, strašno kugo, ki je pomorila nešteto ljudi. Ta kuga se je začela na Kitajskem in se je od tam razširila po Indiji ter je čez Perzijo prišla v južno Rusijo. Genoveške ladje so jo iz pristanov v Črnem morju zanesle v Italijo in v Francijo, od koder se je razširila po Nemčiji in po Angleškem. Poročila iz tistih časov pravijo, da je v Italiji in na Francoskem umrlo devet desetink vseh ljudi. V 18. stoletju je pri armadi princa Evgena, broječi 100.000 mož, umrlo za kužnimi boleznimi 30.000 mož. Napoleonove vojne so raznesle pegasti legar po vsi Evropi. V 19. stoletju je huje, kakor kuga divjala v vojnah kolera. L. 1866. je od pruske armade padlo na bojiščih 3473 mož, za kolero pa jih je umrlo 4529; od avstrijske armade je padlo 9000 mož, za kolero jih je pa umrlo 10.000. V sedanji vojni se je razširil pegasti legar, ki ni kuga, pač pa kugi sorodna bolezen.

* Pustni terek v vojaškem taborišču. Goriški vojak piše z bojišča: Ljubi starši ter dragi brat in sestra. Izvolite prejeti mnogo srčnih pozdravov od vašega sina in brata Karola. Sporočam Vam, da jaz sem zdrav in mi ne gre slabo, kar želim tudi Vam. Kaokr Vam že znano, sem skupno s svojim stotnikom pl. Sagarburgom

Tukaj sem prišel med same tujce, domačina ni nobenega. Večina je Ogrov ter Tirolcev in Čehov.

Jaz se nahajam danes v mali ubožni vasi med Karpati. Ker je vas mala in nima dovolj prostora za vse, kar nas je tukaj, mora večina vojakov taboriti na prostem pod milim nebom. V vasi se nahajajo tudi razvaline pogorele židovske hiše. Med temi razvalinami pa se je na pustni terek, to je danes, razvila živahna zabava. Med razvalinami v zatišju pred burjo gori taborski ogenj. Okrog njega pa sedijo v polkrogu bratje Čehi zgoraj imenovanega polka. Na današnji dan prireajo veseli fantje godbo ter pustne šeme po vasi in pobirajo klobase in vino. Zato se tudi v tej družbi ni pogrešalo godbe, kajti eden izmed tovarišev je natezal harmoniko, da je kar cvilila. Prepevalo se je tudi, pa ne kakšne umazane, ampak narodne pesmi, med temi tudi: »Nad Prahom mesic vychazi«. Seveda tudi pijače ni manjkalo. Pa ne z vinom, ampak z rumom in čajem so si tovariši postregli. Običajnih klobas tudi ni bilo, ampak le košček čokolade. Tako smo se zabavali do pozne noči potem pa se razšli v svoja borna ležišča s krepkimi: »Na zdar« klici.

* Na zdrar klici. fluid z zn. »Eisefluid«. Ta fluid tlaži bolečine, razkraja in lajša, pospešuje izmetavanje in ga mnogi zdravniki rabijo in priporočajo zlasti tudi pri revmatičnih in protinskih bolečinah. 12 steklenic za samo 6 kron franko pošlje edino pristno blago lekarnar E. V. Feller, Stubica, Eisatrg št. 238 (Hrvaško), kjer tudi lahko obenem naročimo voljno in zanesljivo učinkujoče odvajilo Fellerjeve rabarbarak kroglica z zn. »Eisakroglica, 6

Nanjeni in mrtvi slovenski vojaki.

(Kratice: p. = polk; komp. = kompanija (stotnija); r. = ranjen; m. = mrtev; v. = vjet.)

(Iz seznamka izgub št. 124 z dne 11. februarja 1915.)

Aichholzer Ivan, 7. pešp., 15. stot., r.; Ambroz Fran, lovsk. b. št. 17., 2. stotnija, ranjen; Andrej Ivan, 7. pešp., 7. stotnija, iz Bistrice, vjet v Ašabadu, gubernija Transkaspija, Rusija; Auc Martin, 7. pešp., 16. stotnija, r.; Brezac Blaž, 7. pešp., 12. stot., r.; Dobnik Martin, 7. pešp., 14. stot., r.; Gasperlin Ivan, 5. drag. polk, 2. esk., Senčur, vjet v Rusiji; Gon Jakob, 7. pešp., 11. stotnija, r.; Goručan Ciril, 5. drag. polk, 6. esk., Šmarje, vjet v Nižjem Novgorodu; Grashcer Ivan, 7. pešp., 15. stotnija, Koroško, Globasnica, mrtev; Hribernik Anton, 7. pešp., 8. stotnija, Oplotnica, vjet v Ašabad, gub. Transkaspiska; Hruška Ivan, lov. b. št. 17., 1. st., r.; Hudovnik Ivan, 7. pešp., 14. stot., r.; Ješe Fran, 7. pešp., 14. stotnija, r.; Kapun Ivan, 7. pešp., 15. stot., m.; Kleč Fran, 7. pešp., 15. stotnija, Tolmin, Grahovo, vjet v Viatki; Knez Mihael, 5. drag. polk, 2. esk., Ježica, vjet v Rusiji; Kokolič Ivan, 5. drag. polk, 3. esk., ranjen; Kosmač Fran, 7. pešp., 2. stotnija, Jesenice, vjet v Viatki; Kovač Anton, 7. pešp., 14. stot., r.; Kovač Ciril, b. h. lov. b., 1. stotnija, iz Dobrove, ranjen; Krall Fran, 7. pešp., 12. stotnija, iz Trsta, ranjen; Krasnik Ivan, 7. pešp., 16. stotnija, ranjen in vjet; Kurinčič Anton, 7. pešp., 13. stotnija, Tolmin, mrtev; Logar Vekoslav, 53. pešp., 11. st., r.; Močnik Fran, 7. pešp., 11. stot., r.; Nagele Gabriel, 7. pešp., 16. stotnija, Pod Ljubelj, mrtev; Odrer Henrich, 7. pešp., 13. stot., r.; Ogradnik Jakob, 7. pešp., 12. stot., Ledenice, mrtev; Paier Florian, 7. pešp., 15. stot., r.; Pelc Jožef, 29. top. p., 3. bat., ranjen; Peršak Jakob II., 5. drag. polk, Kristanci, vjet v Rusiji; Polič Juri, 7. pešp., 12. stotnija, Zitanci, ranjen; Potones Leonart, 7. pešp., 13. stotnija, mrtev; Pregant Ferdinand, 7. pešp., 16. stotnija, ranjen; Princič Alojz, 7. pešp., 3. nad. stot., St. Florijan, ranjen in vjet v Viatki Rusija; Rupp Valentin, 7. pešp., 14. stot., r.; Sančnik Fran, 7. pešp., 15. stot., r.; Tribelnik Andrej, 7. pešp., 12. st., r.; Ušan Juri, 7. pešp., 13. stotnija, r.; Vitasovič Dominik, 7. pešp., 5. stot., Dinjan, vjet v Ašabadu, Transkaspija; Zelinšek Mihael, 7. pešp., 13. stotnija, Anhovo, ranjen; Zobernik Juri, 7. pešp., 16. stot., r.;

Brzojavna poročila.

Turška poročila.

Carigrad, 5. marca. (Kor. urad.) »Agence telegraphique Milli« javlja iz Bagdada: Napad turških izvidnih čet, ki so jih podpirali prostovoljci, na Chabie, južno od Korne, je bil uspešen. Zajeli smo večje število angleških vjetnikov in ranjencev. Kakor pripovedujejo vjetniki, je imel sovražnik težke izgube.

Carigrad, 5. marca. (Kor. urad.) »Agence telegraphique Milli« javlja: Včeraj popoldne se je pojavila pred Dikelijem nasproti otoka Mitilene angleška križarka s 3 dimniki ter odala 24 strelcov. Na to se je umaknila, ne da bi dosegla kak uspeh.

Z bolgarsko - srbske meje.

Sofija, 5. marca. (Kor. urad.) »Agence telegraphique Bulgare« javlja: Koncem februarja je zašlo 26 makedonskih kmetov iz očanskega okraja, ki so hoteli pobegniti v Bolgarijo; srbske obmejne straže so jih opazile ter zajele. Vkljenjene so odpeljali v Kamenico, kjer so vse postrelili. Listi priobčujejo imena ustrelenih Bolgarov.

Nezgoda Zeppelinove zračne ladje. Bruselj, 5. marca. (Kor. urad.) Poročilo Wolfvoega urada: Zeppelinova zračna ladja, ki se je vrnila iz uspešne izvidne vožnje, je v temi pristala pri Tirlemontu ter se zapletla v drevesa, pri čemer je bila znatno poškodovana. Izkazala se je potreba, da se ladja demontira. To delo

je z največjo hitrostjo izvršilo moštvo nekega zrakoplovnega oddelka. Zračno ladjo bodo znova sestavili v Nemčiji.

Zadržan holandski parnik.

Amsterdam, 5. marca. (Kor. ur.) Angleži so ustavili parnik »Sommelsdyk«, ki je last družbe »Holland-Amerika« ter ga odpeljali v Gravesend.

Stavka v Angliji.

Rotterdam, 4. marca. (Kor. ur.) »Nieuwe Rotterdamsche Courant« javlja iz Londona, da so nosači premoga v Liverpoolu prenehali s stavko in sicer vsled posredovanja nacionalističnega poslanca Okronora.

London, 4. marca. (Kor. urad.) »Times« poročajo iz Glasgowa: Položaj v Clyde je še vedno zelo nepovoljen, dasi so delavci pričeli z delom. Vpliv na delavce ima samo odbor za stavko. Ako se proglasi pasivna rezistenca, se je bo udeležil sicer samo del delavstva, vendar pa bo že to zadostovalo, da se ustavi vsa produkcija.

Japonsko - kitajski sporazum.

London, 5. marca. (Kor. urad.) »Times« poročajo iz Pekinga: Kitajsko-japonska pogajanja so se včeraj nadaljevala. Kitajska je sprejela japonsko zahtevo, da se podaljša najemninski rok za ozemlje na polotoku Liaotung, vključno Port Arturja in Daljnega, za nadaljnjih 99 let.

Darila.

Darila za »Rdeči križ«. Prebítek pri žrebanju dveh rut (darilo gospe baronice Schwarz) 180 K; Ana Drinovc, kuharica 2 K; okr. sodišče, Ljubljana U VII. 56* 15* 3 U XII. 55* 15* 2, 60 K; tarokpartija v hotelu »Balkan« v Kranjski gori 3 K 16 v; nabiralnik v Kranjski hranilnici 7 K 28 v; D. Pirc 20 K; deška ljudska yije za februar 1915 28 K 45 v; konsistorialni svetnik in profesor dr. Perne za februar 1915 82 K 69 v; Mihael Arko, predsednik podružnice v Idriji zbirko 107 K 60 v (in sicer so darovali: realčni profesorji 47 K 28 v; dr. Pirc 20 K; deška ljudska šola 16 K 50 v; čipkarski tečaj 12 K 42 v; orožniki 6 K; Marija Čuk 2 K; Jožef Klemen 2 K; Fran Peternef 1 krono; 2 realca 40 v); Jožef Vukšinič v Metliki 50 K; sestra Marija za polzevo južno 2 K; učno osobje učiteljskega za marc 41 K 95 v; okr. nadkomisar v p. Anton Klein za marc 2 K; Vika Winternitz 9 K 40 v; Marija Kogovšek 10 K; juvelir Ludvik Černe 5% od zaslužka pri zlatih vlogah v železne prstane 16 K 50 v; učno osobje v obrtni šoli za marc za »Rdeči riž« in za rodbine po 34 K 05 vin; Anton Just v Briknu 1 K 60 v; Franc Berlec v Kandiji 1 K 20 v; učno osobje I. državne gimnazije za marc 28 K 45 v; konsistorialni svetnik in profesor dr. Perné za marc 82 kron 69 v; osobje poštnega urada Ljubljana 1, za marc 71 K 09 v; dvorni svetnik Konrad Rubbia 9 K; Tonica Kračman in Zinka Fabjan, učiteljici v St. Lenartu pri Laškem trgu za marc po 2 K; dr. Gorjany v Rupercak (po okr. glavarstvu v Rudolfovem) 1000 K.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za Rdeči križ Justina Zoričič-Markova iz Zagreba 6 kron. Srčna hvala!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 3. marca: Anton Jecelj, mitniški paznik, 41 let, Žabjak 7. — Josip Jerina, posestnik in izvošček, 38 let, Karunova ulica 16.

Današnji list obsena 10 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Velika svota donarja

se zamore naključiti vsakomur, ki postane naš naročnik. — Brezplačna pojasnila pošilja: 545

Srečkovne zastopstvo 1. Ljubljana

Pekoče vprašanje

je ob sedanjem nezanesljivem vremenu obramba telesa proti škodljivim posledicam prehlajenja. Pri tesnobi v prsih, kratki sapi, bolenju v prsni, bolečinah v prsni itd. ne čakajmo, da nas trpljenje položi v posteljo, nego rabimo takoj Fellerjev staropreizkušeni rastlinski esenci

vim posledicam prehlajenja. Pri tesnobi v prsih, kratki sapi, bolenju v prsni, bolečinah v prsni itd. ne čakajmo, da nas trpljenje položi v posteljo, nego rabimo takoj Fellerjev staropreizkušeni rastlinski esenci

fluid z zn. »Eisefluid«. Ta fluid tlaži bolečine, razkraja in lajša, pospešuje izmetavanje in ga mnogi zdravniki rabijo in priporočajo zlasti tudi pri revmatičnih in protinskih bolečinah. 12 steklenic za samo 6 kron franko

pošlje edino pristno blago lekarnar E. V. Feller, Stubica, Eisatrg št. 238 (Hrvaško), kjer tudi lahko obenem naročimo voljno in zanesljivo učinkujoče odvajilo Fellerjeve rabarbarak kroglica z zn. »Eisakroglica, 6

Škatlic franko 4 krone 40 vinarjev. Obe ti domači zdravili iz lastne izkušnje priporočamo najtopleje.

maaco — — —

Proti katarom!
Gleichenberški
Emin in Konstantinov vrelac
Od. W. Vel. cesarja in kralja Franca Josefa I. vedno v rabi.
Sezija Povsod razpošilja
15./5. do 30./9. | revmatizma vrelcev Gleichenberg.

Svarilo!

Koder se
predajajo ponaredbe,
naročite pristni

naravnost od izdelovalnice
pod naslovom:

Rastlinska destilacija
"FLORIAN"
v Ljubljani.

Postavno varovano.

Meteorološko poročilo.

Vilna od marca 1915. Srednji uradni tlak 739 mm

Matka	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
5.	2. pop.	735.5	9.6	mož. jz.ah	del. jasno
6.	9. zv.	734.8	5.4	sr. jz.ah	oblačno
7.	7. zj.	732.0	1.3	sr. zah.	del. jasno

Srednja včerajšnja temperatura 4.9°

MOT. 19. Padavina v 24 urah mm 0.0

Vrtnice

605

gumčasta in cvetljaka, cepljena, preda vnapreje, za vrtnice in polnice (lonci) priznane najboljše vrste in kakovosti v bogati izbiri po 48 vrn. razpošiljam tudi letno. Zahtevajte katalog.
Ivan Kliment, Orlisehke.

Mlada Bernhardinka se prodaja

v Rožni dolini pri Alojzij Čuhu, pri Ljubljani. 618

Stanovanje

z 2 velikima sobama in kuhinjo v I. nadstropju

se odda takoj
v Kozjaški ulici št. 12. 607

Knjigovodja

ali knjigovodkinja zmožna slov. in nemščine, perfektna v korespondenci in vodstvu knjig, starejša, izurjeno moč, se takoj sprejme.

Ponudbe s sliko in zahtevo plače pod "2000/596" na upravn. »Slov. Narod«. 596

J. Zamljen

čevljarški mojster
v Ljubljani, Gradisce 4
odstranjuje

kurja očesa

tekem desetih minut.
Garantira za uspeh.
Izdeluje najfinjša obuvala kakor tudi prave gorske in telovadske čevlje.

Kot natakarnica na račun

od litra 581

želi službo 10 let stare dekle.

Naslov pove uprav. »Slov. Narod«. 581

Gostilna

ali pa mala trgovina če mogoče z nekoliko polji

se prevzame takoj v najem.
Ponudbe pod "O. V. 606" na upravn. »Slov. Narod«. 606

Brivnica

v Ljubljani na dobrem starem mestu

se takoj odda.

Več se izve: Florijanska ulica št. 29. v I. nadstropju. 606

Prodajalka

za trgovino papirja in

učenec

se išče za takoj. Ponudbe sprejema
trdka Fr. Jglič, Ljubljana Mestni trg 11.

Sprejme se takoj spretna kontoristinja

Oferte pod "O. B. poštni predal 14. Ljubljana. 604

Omožena ženska

z letnim spričevalom išče trajnega mesta kot opora gospodinjice v manjši družini ali k starejši samostojni dami ali k otrokom. Ponudbe pod "Omožena ženska/609" na upravn. »Slovenskega Naroda«. 609

Posebno ugoden priložnostni nakup perzilijskih

611

preprog

Preprogarnica "zum Türken"
Gradoe, Kahlenberggasse 1.

Na željo pridem tudi v hišo.

Seydlin

Najbolje za zobe

G. Flux

Gospodsk. ulica 4,
I. nadstropje, levo. 598

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb

priporočila

zlasti jako zanesljivo, skromno starejšo varovalko otrok iz dobre rodbine, z dolgoletnimi izpovedmi, z najboljšimi referencami, prav lično, urno, čisto sobarico dobrega obnašanja in z dobrimi izpovedmi, mlajšo, samostojno kuharico za vse, varčno, gre tudi z gospodo naprej, z letnimi izpovedmi, spretno prodajalko, tudi voditeljico podružnice za na deželo ali v okolico, nekaj gospodinj, mnogo ličnih, mladih, solidnih natakarnic, spetnih računaric, navadne in boljše kuharice z znanjem jasnih, 3 gospodinj kuharic, srednjega s ugo itd. itd.

Pr. vsažito vprašanje se prej za odgovor znanja

Sprejme se več

čevljarjskih pomočnikov.

Delo trajno. 595

M. Trubar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 6.

Važno za vojaške oblasti in trgovce!

Zahtevajte ponudbe (oferte) o pletenih vojaških in športnih ovijalnih gamaš. Na željo 2-4 pare kot vzorec po povzetju ali dunajske reference. 420

ALBERT MATZNER, Dunaj L. Kohlmesseergasse 8.

Klavir

kratak, (Stutzli)

ki je stal 2000 K, sedaj se dobi za 800 K. Proda se tudi jako dober fotografski aparat za jako nizko ceno. Oglasiti se je na "Lep klavir 597" na upravn. »Slovenskega Naroda«. 597

Službe išče mlada gospodična

dovolnila je 8. razr. in I. tečaj trg. šole v Trstu. Vešča strojepisa, stenografije, knjigovodstva in korespondence, dalje slovenskega, nemškega in italijanskega jezika kakor tudi pisarniških del. Naslov pove upr. »Slov. Nar.«

Zlata verižica

na obrokel
60 gramov težka K 140— mesečno K 4.— Prve vrste srebrna ura s 3 srebrnimi poročki K 14.— Dobavlja se na vse strani. Kdor bi rad ceno 1. kuni, naj piše takoj.
H. LECHNER, zaloge zlatarne Bratava (Lundenburg) 299.

Abs. jurist

z II. drž. izpitom, stenoğraf, strojepisec, izvežban v poslih odvet. pisaren, sprejme takoj tudi začasno prim. službo.

Cenitve ponudbe s pogoji pod "Jurist 1915/588" na uprav. »Slov. Narod«. 588

Vrtnar

dobro vešč zelenjave, cvetličarstva in sadjarje, oženjen, brez otrok, prost vojaščine, želi službo v dobri vrtnariji na graščino ali v mestu. Prevzame tudi obdelovanje vrtov. Ponudbe pod "vrtnar/523" na upravn. »Slovenskega Naroda«. 523

Kranilnica in posojilnica v Smarji pri Jelšah, Štajersko.

razpisuje mesto

uradnika

Plača po dogovoru. Ponudbe je vložiti do 10. marca 1915. 532

Mlad gospod

613

želi raznega znanja z 17-19 letno gospico, Slovenko, večjo deloma nemščine. Tajnost zadržana! Upr. »Slov. Narod«. »Bedečnost!«

K 100

onemu, ki pripomore abiturijentu, večjemu vseh pisarniških del ter izurjenemu tudi v lesni stroki, do primerne službe. Ponudbe na upravn. »Slov. Narod« pod "Abiturijent št. 600".

Učenec

pošten dečko, ki bi imel veselje do zlatarske obrti, se takoj sprejme. Polze se pri ALOJZIJU FUXSU, zlatarju v Ljubljani, Gospodsk. ulica št. 4. 613

Službo kot šivilja ali k otrokom sprejme 573

mladenka

Naslov pove uprav. »Slov. Narod«. 573

Mala kmetija

v bližini mesta se odda pod ugodnimi pogoji

s 1. aprilom v najem. Naslov pove upr. »Slov. Narod« pod "št. 594".

Prirodna vina

bela in rdeča K 40— do K 60—, pristna 50% silivovka in tropinovec K 140—, pristen vinški jesik K 28— za 100 litrov prodaja J. Kravagna. Ptuj, Štajersko. 419

Učenka

vešča obeh deželnih jezikov, dovršila 7. razredno ljudsko šolo, iz boljše hiše

želi vstopiti v manufakt. trgovino.

Najraje v mestu. — Vprašati je v upravn. »Slovenskega Naroda«. 580

Notar dr. Jos. Barle v Kozjem išče 577

kandidata

(tudi začetnika.) Pogoji po dogovoru.

601 Iščem 601

manufakturstinjo

oziroma vojaščine prostega

manufakturista
z dobrimi spričevali. Vstop 15. marca do 1. aprila.

Šud. Kuharič, trgovec, Ormož.

Matka Slovenska M. DRENIK „Zvezda“.

Volna za naše vojake v obrambo proti mrazu: snežne kapice, sviterji, zapestke, koleniki, životni pasovi, nogavice i. t. d.

Gritzner-jev šivalni stroj

najboljši sedanjosti za rodbino in obrt. Kraska oprema, lahek tek. Učenje brezplačno v hiši.

Voz, štika, krpa nogavice in portie.

Edina tovarniška zaloge

JOS. PETELING

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7

blizu franciskanskega mesta, levo za vojo.

Zahtevajte ceno. Pri tem tudi na dom zavoli dogovor.

Naivečja izbira žalnih klobukov.

Priporočila se
solidna trdka

modni salon

specialno damskih svilenih klobukov in čeplo v najnovejših oblikah

MARIJA GÖTZL, Židovska ulica števil. 8.

Vasaja naročila obrotom pošte in na izhoro.

Priznani
najboljše cene.

Priznani
najboljše cene.

Francovo žganje

znamka „lev“ je priznana kot najboljša domača udestvo proti revmatizmu, protinu, glavni ter zoboboli. hrta, medlevoči, zbadanju, tudi to sasterolim boleznim t. t. d. razpošilja po povzetju stekl. 4 50 vin., 10 stekl. K 470

OSVALD DOBEIC
LJUBLJANA, Martinova cesta 15.

Vsaki steklenici je priložen recept. Mnogo zahvalnih pisem!

Učenec

ki je dovršil vsaj ljudsko šolo z dobrim uspehom se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom

Josip Cernelč,
Sv. Peter pod Sv. gorami Stajerske.
576

Več stanovanj

z ene ali več sobami, kuhinjo itd. se odda za takoj ali majev termin

v Kolizeju.

Nosna rdečica

n. pr. rdeča koža, ogrci, izpuščaji, gube in ohlapna koža, vse kožne hibe izginejo z jamčeno z desetletja preizkušeno

dr. A. Rixa pasta Pompadour

Popolnoma neškodljivo. Poizkusni lonček K 1—, večji lonček K 3—. B. A. Rixa blazerno mleko, tekoč puder rožnat, bel in naravno rumen. Steklenica K 3—. Razpošiljanje diskretno. Kosmetikum dr. A. Rixa laboratorij na Dunaju IX., Berggasse 17/E. — Zaloge v Ljubljani lekarna pri »Zlatem jelenu«, parfumerija A. Kanc, drogerija »Adrija« (Cvančara)

Nad 50 let obstoječa
parna barvarija in kemično snaženje oblek

apretura sukna

ANTOC BOC, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6, Glince, Burska ulica 46
se priporoča.

Postrežba vestna in točna. Najnižje cene.

Pravkar je dospela osebno izbrana konfekcija za dame, deklice, gospode in dečke, v najnovejši dunajski in berlinski modi, po priznani najnižjih cenah.

O. Bernatovič

Ljubljansko (prej angleško) skladišče oblek
Mestni trg šteč. 5—6.

Učenka

se sprejme takoj v trgovino s specerijo, železnino in poljedelskimi stroji
Anton Butara, Novomesto.

5 vinarjev

stane dopisnica, s katero dobite zastoj in poštnine prosto moj glavni katalog s 4000 podobami.

„Prva tvornica ur“

JAN KONRAD, c. kv. dvor. dobavitelj, Most 685. (Česko). Nikljasta ankerica K 380, boljše kakovosti K 420, v starosrebrnem kovinskem rokoko okrovju K 480, s švicar. kolesjem na sidro K 5—, Vojne spominske ure K 550, radijeve žepne ure K 850, nikljasta budilka K 290. Razpošiljanje po povzetju. Brez rizika. Zamenja dovoljena ali denar nazaj.

Vabilo

rednemu občnemu zboru
Posojilnice na slapu pri Vipavi,

reg. zadruga z neom. zavezo,

ki se vrši

v nedeljo, dne 14. marca 1915,
ob 2. uri popoldne v posojilniški pisarni v Vipavi.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Čitanje revizijskega poročila.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobrenje računkega zaključka za leto 1914.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

NAČELSTVO.

Bilanca za leto 1914.

Imetje.

Dolgovl.

Tek. štev.		Znesek		Tek. štev.		Znesek					
		K	v			K	v				
1	Posojila		1183750	24	1	Deleži združnikov	8180 —				
2	Zaostale obresti posojil		49503	65	2	Nevzdignene obresti deležev	445731				
3	Naložen denar	205657	84		3	Hranilne vloge	1505396	07			
	Kapitalizovane obresti naloženega denarja	12949	97	218607	81	Kapitalizovane obresti hranilnih vlog	65381	89	1570777	96	
4	Vrednostni papirji		85929	55	4	Predplačane obresti posojil za l. 1915			5001	50	
5	Nevzdignjene obresti vrednostnih papirjev		3697	38	5	Rezervni zaklad koncem l. 1913	72353	57			
6	Deleži pri raznih zdrukah		3320	—		Vstopnina za l. 1914	63	—	3545	57	
7	Nevzdignjene obresti deležev		120	—	6	Čisti dobiček			72416	68	
8	Vrednost hiše po odpisu 05%		45521	15							
9	Inventar po odpisu 10%		956	21							
10	Predplačani davki za l. 1915		386	09							
11	Gotovina koncem l. 1914		7586	94							
				1664379	02					664379	02

Posojilnica v Črnomlju

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

dne 31. decembra 1914.

Avugst Kunc l. r.

ravnatelj.

Alojzij Fabjan l. r.

odbornik.

Karel Müller l. r.

odbornik.

Ignacij Klinc l. r.

odbornik.

Z glavnimi in pomožnimi knjigami v soglasju našla:

Anton Spreizer l. r.

rač. pregled. namestnik.

Fran Setina l. r.

rač. pregledovalec.

599

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

„Delniška glavnica 8.000.000 kron.“

2530

Stritarjeva ulica šteč. 2.

Rezervni fondl okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica l. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun, ki niso podvržene moratoriju ter jih obrest. od dne vloge počitih. Vloge proti dvomesečni odpovedi se obrestujejo po 5%.

4 1 0
2 0

Kupuje in prodaja sročke, lvalute n vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Zajamčen uspeh ali pa denar nazaj. Zdravilni lek o izvratnem učinku, zraven pa še na tisoče zahvalnih pism na ogled.

Bujne, lepe prsi

dobite ob rabi med.

Dr. A. Rixa kreme za prsi oblastveno preiskane, gar. neškodljive za vsako starost, zanesljiv uspeh. Rabi se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajajo lekarnarji, dvorne parfumerije itd. Polkusna pušica K 3, velika pušica, zadostna za uspeh K 8. — Razpošiljanje strogo diskrétno.

Kos. dr. A. Rixa, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17A.
Zaloge v Ljubljani: Lekarna pri „Narodni tiskarni“, drugotni krog na „Adriji“.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

prilporeča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno splošno.

Priporočila in izpričevala 3910

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Vse gospodinje navdušeno hvalijo

staro renomirano domovinsko znamko

Pekarekovega čaja

ki se dobiva le v originalnih zavitkih z varstveno znamko „Kitajski dečko“ (Chinesenbub) v vseh prodajalnah te stroke. 421

Zastopnik za Kranjsko: **GRUMMER & Co.,**
Ljubljana, Sodna ulica št. 3.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priljubljeni, lični in najboljše kakovosti. Napredaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

K 12-50—16-50.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12. 232

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gospodarske sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana, Kolezijska ulica št. 16

prilporeča slavnemu občinstvu svoje bogato opremljeno vrtnarstvo, kakor tudi okusno izdelane vence, šopke in trakove.

Dalje ima na razpolago za izposojanje ob mrtvaških odrih drevesne cvetlice, kakor tudi najfinije dekoracijske cvetlice za dvorane in balkone.

Imam tudi vsakovrstne sadike do najzlahnejših cvetlic in zelenjavi. Sprejemam tudi naročila za na delo. Vsa naročila se izvršujejo točno in solidno. Brzojavke L. Bizovičar, vrtnar, Ljubljana.

Stampilije

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe,

griever in izdelovatelj kovinskih stampilij

Ljubljana, Solenburska ulica 1.
Ceniki franko.

Billrothov papir

za vojaške namene!

za izdelovanje cunj za v čevlje in različnega spodnjega perila

se doblja pri

TONI JAGER

LJUBLJANA

Židovska ulica 5.

Pekarija, slaščičarna in kavarna

Jak. Zalaznik

Stari trg št. 21.

Filiale:

Glavni trg št. 6,

Kolodvorska ulica št. 6.

Jos. Rojina

modni atelije

za gospode:

Ljubljana,
Franca Jožefa cesta 3.

Vojaške in uradniške uniforme:

po meri

v najkrajšem času.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

prilporeča svoje veliko lager dožnikov in očiščevalnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Vizitnice in kuverte s firmo

„Narodna tiskarna“

Lepe prsi

dobro deklice in žene vsake starosti, ako rabiho moje najnovije maslo za prsi, rabi se samo na zunan, edino resnično učinkujoče sredstvo, zajamčeno neškodljivo. Cena K 3, 5 in 8. Zraven spadajoče mlo 6) vin.

Subi

dobro lepe, polne telesne oblike z mojo redilno moko „Käthe“, zajamčeno neškodljivo, mnogo zahvalnih pism. Cena kartonu K 2-20 po povzetju. Od 4 kartonov naprej pošt. prosto. — Pošiljatelj pošte stane samo če se pošlje denar naprej. — Razpošilja ga Käthe Menzel, Dunaj VI., Simmergasse 49 K. 2. Stock.

Izboljšajte promet v svoji gostilni

z najboljšim in najcenejšim plzenskega tipa češkim budejeviškim delniškim pivom.

Zahtevajte ga v gostilnah ljubljanskih, v grand hotelu Balkan, Trst, hotelu Lacroma, Gradež, palači prve hrvatske štedionice Zagreb, Napredak, Sara jevo, Beranek, Banialuka i. t. d.

Informacije podaja češka delniška pivovarna v Čeških Budejevicah, Roza Rohman, Ljubljana, Bogumil Ponka, Trst. 2638

ALFONZ BREZNIK učitelj Glas. Matice in edini zaprisc ženi strokovnjak c. kr. dež. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najposposobnejša tvrdka in izposojevalnica

klavirjev in harmonijev

na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsoga glasbenega orodja, strun in muzikalij.

Edini založnik dvornih in komornih tvornic: Bösendorfer, Höpfl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder Stigl. Rud. Stelzhammer, Czapska, Lauberg & Gloss.

Hofmann in Hofberg (amerikanski harmoniji).

Obroki od K 15.— naprej. Najbogatejša izbira v vseh modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavna obvezna garancija. Najemnine najnižje. Zamenja najugodnejša. Ugaševanje ter popravila strokovno in ceno. Ker imam zgoraj navedene prve fabrikate fakljično la faz za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falsifikatov in navideznega „pofelna“ pri kričalcih, ki se drznejo govoriti o „dobrem blagu“, dasi nimajo ni jednega pomembnega fabrikata v zalogi.

C. kr. priv. zavarovalna družba „Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavica K 8.000.000.

Družba zavaruje:

- proti škodam vsled ognja, strele in parne ali plinov razstrelbe, kakor tudi proti škodam vsled gašenja, podiranja poslopij in proti škodam vsled odnašanja premičnih stvari, nadalje proti požarnim škodam živine, zalogo vsakovrstnega blaga, kmetijsko orodje, prideleke itd.;
- proti požarnim škodam poljske pridelke in klajo v poslopjih in kopicah;
- proti škodam vsled slučajnega ubitja zrcalnega stekla;
- raznovrstno blago proti škodam, nastalim pri prevažanju po suhem in po vodi;
- proti škodam vsled tatninskega vroma in vsled tatvine iz zaprtih in odprtih prostorov;
- proti vsakovrstnim telesnim neizgodam, nadalje sprejema jamstvena zavarovanja obrtnih podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih posestnikov, voznikov, lovcev itd.

Defniška glavica. K 6.000.000

Stanje zavarovanih svet K 230.000.000

Premijske rezerve 60.000.000

Letni dohodki na premijah 12.000.000

Družba zavaruje na človeško življenje po najraznovrstnejših kombinacijah, kakor:

- za slučaj smrti: da je glavica plačljiva takoj po zavarovančevi smrti na njega zaostale ali kako drugo določeno osebo;
- za slučaj smrti in mešana zavarovanja z oprestitvijo plačila zavarovalnine, oziroma s priznanjem dosmrtnih rente ob nastali onemoglosti, nadalje sprejema
- zavarovanja za doživetje, preskrbljenost za starost, zavarovanja otroških dot, plačljivo pri dosegu določene starosti na zavarovanca samega;
- zavarovanje dosmrtnih rent, za preskrbo vdov in vzgojinskih rent po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji, kakor nezavrnjenost in nezapuščlost police, jamstvo tudi za slučaj vojske brez posebne premijske doklade itd.

Natančnejša pojasnila daje radovoljno

Generalni zastop v Ljubljani

Sodnijska ulica št. 1.

Ljubljana Fr. Ševčik Židovska ul. 7.

puškar

prilporeča svojo veliko zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, ruskih in čeških strogo preizkušanih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno prilporečam lahke tresovke in puške Beck & Kruppoviimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje dostojni in poštnino prosto.

Peter Kozina & Ko.
 tovarna čevljev v Tržiču, na Gorenjskem.
 Prodaja svoje lastne izdelke na debelo in drobno
 v Ljubljani, Breg, nasproti sv. Jakoba mostu.

Slovenske zdravnike

ki bi se hoteli naseliti v Celju, opozarjamo, da je oddati takoj ali pa s 1. julijem t. l. dosedanje dr. Janko Sernecovo

stanovanje

v I. nadstr. Narodn. doma v Celju.
 Vprašanja na Posojilnico v Celju.

Priloga: največje izbire slavnih za dame in dekle

Popravi točno in vesno.

Modni salon Stuchly-Maschke

Ljubljana

Židovska ulica št. 3 Dvorski trg 1.

Solidno blago.

Priznane nizke cene.

kakor tudi bogato zalogo žalnih klobukov

Popravi točno in vesno.

Hotelirji, gostilničarji

Ne odlašajte dolgo, temveč preskrbite se takoj s

papirnimi prtici,
 katerih najboljšo, res higiensko, čisto belo kvaliteto ima v bogati zalogi in po neverjetno nizkih cenah

Iv. Bonač,

Ljubljana, nasproti glavne pošte.
 Na željo prtiče tudi tiskam v poljubni barvi in okusni izpeljavi.

dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča
 tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar
 Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Pristno brnsko blago.

Spomladanska in poletna sezija 1915.

Kupon m 3-10 dolgo
 za popolno meško obleko
 (suknja, blazje, telovnik)
 stare samo

Kupon za črno salonsko obleko 20 K,
 dalje blago za površnike, turistovski
 loden, svilnate kamgarne, blago za dam-
 ske obleke itd. razpošljam po tvorniških
 cenah kot solidna in poštena vrlo znana:

Zaloga tvornice za sukno
Siegel-Imhof v Brnu (Brann).

Vzorci gratis in franko.

Od tega, da direktno naročajo blago
 pri firmi Siegel-Imhof na tvorniškem
 kraju, imajo privatni odjemalci veliko
 prednost. Največja izbira. Stalne naj-
 nižje cene. — Tudi najmanjša naročila
 se izvrše najpozorneje in natančno
 po vzorcu.

Najsrečnejša poslovnica v Ljubljani.

št. 65.435 zadela	K 30.000—
130.169	10.000—
137.211	10.000—
65.425	5.000—

Po K 2000—

št. 19.987, 19.994, 46.297, 81.517, 81.174.

Cena za novo vstopniško igralce:

1/4 srečka
X 160—

1/2 srečke
X 80—

1/4 srečke
X 40—

1/2 srečke
X 20—

Kdor se hoče udeležiti te dobičkapolne
 loterije, ta naj takoj naroči srečko pri
 spodaj navedeni poslovnici.

Žrebanje 4. razreda že 9. in 11. marca

Možnost dobitka je od razreda
 do razreda večja.

Ne zamudite igre v
 zadnjih dveh razredih.

Srečke se dobijo pri

Poslovnici c. kr. razredne loterije

Ljubljanski kreditni banki
 v Ljubljani

in njenih podružnicah v Trstu, Gorici,
 Celju, Celovcu in Splitu.

Cena za posameznika žreba prejšnjega razreda:

1/4 srečka
X 40—

1/2 srečke
X 20—

1/4 srečke
X 10—

1/2 srečke
X 5—

Teodor Korn

(poproj Henrik Korn)

pokrivalet streh in klepar, vpeljalet
 strelvodov, ter instalater vodovodov

Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se sl. občinstvu za izvrše-
 vanje vsakršnih kleparskih del ter po-
 krivanje z angleškim, francoskim in
 tuzemskim škrljem z

asbest-cementnim škrljem (Eternit) patenti Hartschak
 z izbočno in ploščnato opeko, lesno-
 cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kle-
 parska dela v priznani solidni izvršitvi.

Hišna in kuhinjska oprava. Posteljena posoda.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1914 K 740.000.000—

Vlog „ 44.500.000—

Rezervnega zaklada „ 1.330.000—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po **4 1/2 %** brez odbitka. Hranilnica je **pupillarno varna** in

stoji pod kotrolo c. kr. deželne vlade.

Hranilnica posoja na zemljišča in poslopja proti 5 1/2 % obrestim in najmanj 1/4 % amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.

Moderna vojna.

Grozote sedanje vojne segajo milijonom ljudi v dušo. Res, grozote so velike, a vendar, če primerjamo sedanost s preteklostjo, spoznamo le, da se je mnogo obrnilo na bolje.

Poglejmo v stare čase. Kaj so bile vojne grških republik, vojne Rima in Kartage! V vsaki teh vojn je šlo za eksistenco ne le države, ampak za eksistenco vseh in vsakega posameznika. Narod je šel nad narod, da ga uniči. Rezultati take vojne so bili strašni. Kar ni bilo v boju ubito, to je prišlo v sužnjost. Vsak posamezen državljani je izgubil vse, kar je imel, izgubil je hišo in posestvo, ženo, otroke in živali. Ljudje in imetje — vse je postalo lastnina zmagovalca; z imetjem se je obogatil, ljudi je napravil za svoje sužnje, to se pravi za živali. Celo božanstva premaganih narodov so zmagovalci odpeljali in jih zaslužili.

Mir se je malokdaj sklenil, samo takrat, kadar sta bila vojujoča se naroda enako močna ali če je slabšeji narod s heroizmom nadomestil to, kar mu je manjkalo na ljudeh in orožjih. Rim ni sploh nikoli sklenil miru, ampak je najprej podjarmil deželo in narod in si potem s svojimi postavami in s svojo administracijo podvrnil vsakega posameznika ter zavojevalo deželo in izkoriščal njene prebivalce do skrajnosti. V vsi svoji politiki se je stari Rim vedno držal svojega končnega cilja: zavojevat vsi svet in ga eksploatirati.

V takih razmerah je naravno, da je bil vsak državljani tudi vojak. Splošna dolžnost, služiti kot vojak, je bila ob sebi umljiva, ker se te vsak posameznik bojeval ne samo za državo, ampak tudi za svojo hišo, za svoje življenje, za svojo svobodo, za ženo in otroke. Prav to spoznanje, da bi z državo vred bil uničen vsak posameznik, je dajalo ljudem starih časov tisti obupni pogum, tisto silovito moč in smelost, o kateri nam poroča zgodovina toliko veleznamitljivih slučajev. Koliko je bilo samo mest, v katerih so se premaganci raje sami pokopali pod razvalinami, kakor da bi se bili udali.

Vojna je poklicala na bojišče vse moške in zgodilo se je marsikdaj, da so bili vsi pobiti in da je potem ves narod izginil, kajti kar je ostalo pri življenju, je postalo sužnji.

Te strašne razmere so bile tudi vzrok, da igra v stari zgodovini izdajstvo tako veliko vlogo. Marsikdo je postal izdajalec, da se reši smrti.

Predno ni postal Rim imperij, so obstajale same manjše in male države. Te so se med seboj vojskovale samo da bi zavzele sovražnikovo imetje in zadobile kolikor moč sužnjev, to je živine v človeški obliki. Narodi, ki so bili premagani, so se potem udali v svojo bridko usodo, kakor črede. Rim je imel toliko laglje stališče, ker je v zavojevanjih deželah vpeljal red in je bila njegova moč zagotovljena, da ostane ohranjen mir. Ko je bil ustanovljen rimski imperij, so se vladajoči Rimljani približali premaganim narodom. Služba z orožjem je postala poklic. Vzlic vsi disciplini pa rimske legije končno vendar niso bile kos invazijam barbarov in so jim podlegle.

V srednjem veku niso bile vojne tistega značaja, kakor v starem veku. Normani so pač zavojevali Anglijo, Spanci so vodili uničevalno vojno proti Mavrom, Germani so podjarmili Slovence, polabske in baltiške, a drugih vojn, merečih na zavojevanje kakega celega naroda ni bilo. Vojne so bile večinoma vojne med vladarji. Seveda je bilo takrat dovoljeno plenjenje, ali tako grozotne vendar vojne niso bile, kakor v starem veku. Ljudstvo je pač mnogo trpelo, a na vojni ni bilo udeleženo. Vojvali so se plemenitaši z najetimi vojaki in pa mesta s svojimi najemniki.

Sele v 17. stoletju se je začelo rekrutiranje vojakov izmed ljudstva. A tudi tedaj se velika množica ni brigala dosti za vojno, če ni ravno prebivala v obližju bojišča in ji vojaki niso jemali pridelkov in živine. Samo mesta so se v večji meri zanimala za vojne zapletitve, a mesta so

imela tudi interes na tem, kako se vojna konča, ker so uživala različne privilegije in je bila po vojni prizadeta njih trgovina in obrtnost.

Vojna je v prejšnjih stoletjih navadno dolgo trajala. Če je bila izvojevana kaka bitka, je bila posledica ta, da je moral zmagovalec začeti z obleganjem trdnjav. Vsaka grajščina je bila trdnjava in v nekaterih pokrajinah je bilo časih več grajščin, kakor pa vasi. Videli smo lani, kako čudovito hitro je nemška armada zavojevala Belgijo. Za to zavojevanje bi bile armade v 17. in v 18. stoletju rabile več let.

Kakor že rečeno, so bile že vojne srednjega veka v obče dokaj bolj človeške, kakor vojne starega veka. Moderna vojna, kakršna se na primer sedaj kaže, se pa že celo močno razlikuje od prejšnjih.

Kako je dandanes preskrbljeno za ranjence in za vjetnike, ve vsakdo. Dandanes je pri vsakem vojaškem oddelku zdravnik, pripravljena so zdravila in bolnice, sanitetni vozovi in sploh vse, kar je bilo v prejšnjih časih nemogoče. Tisti »padarji«, ki so opravljali v prejšnjih stoletjih zdravniške posle v boju, so pač le izjemoma kakega ranjenca ohranili pri življenju in se za tiste čase sploh resno ne more govoriti o kaki sanitetni oskrbi. Nadajlje imamo mednarodne pogodbe v varstvo vjetnikov in imamo pogodbe, ki varujejo ne le življenje, nego tudi imetje civilnega prebivalstva.

Napredek na vseh poljih človeške kulture je povzdignil tudi človeka samega in splošna civilizacija je vzrok, da se vodijo dandanes vojne na dosti bolj humanitaren način, kakor nekdanj.

Znano je, da je zavod za mednarodno pravo svoj čas izročil šefu nemškega generalnega štaba grofu Moltkeju znamenito delo o vojni za kar se je Moltke zahvalil s pismom, ki spada med najznačilnejše dokumente naše dobe. Moltke, ki je leta 1864., 1866. in 1870. dosegel tako velike zmage, da je iz njih vzraslo sedanje nemško cesarstvo, je seveda stal na načelnem stališču, da je večini mir le sen in da je vojna člen v naravnem redu. Pisal pa je obenem, da se mora vojna voditi po stanju civilizacije, na katerem je vojskujoča se država. »Vsaka postava« je pisal Moltke, »mora imeti za seboj avtoriteto, ki zakon vporablja in pazi, da se vsi po njem ravna. Te avtoritete pa v mednarodnih preprih ne. Ali bo katera tretja država segla po meču, če bi dve vojskujoči se državi grešili proti vojnimi postavami? Gotovo ne, zlasti, ker znajo potem vmes poseči še druge države; a če bi se to tudi ne zgodilo, se vendar v obrambo vojnih postav ne bo oglašila nobena država drugače, kakor kvečjemu z besedami.«

Ko je divjala v Evropi tridesetletna vojna, so bile njene grozote še strahovite in je moderna vojska vse bolj človeška. Grozote pa se kajpada zgodijo tudi sedaj, grozote vsake vrste.

Sedanja vojna je pa prinesla tudi grozote, ki jih vojne zadnjih stoletij niso poznale. Popolnoma novo je na primer, da so bili na Francoskem iztirani vsi tamkaj živeči tuji in da so bili tisti, ki niso mogli hitro oditi, internirani in proglašeni za brezpravne. Tisti francoski in angleški

koncentracijski tabori, v kateri so stlačeni moški in ženske, starci in otroci, morajo biti nekaj strašnega.

Nadalje je huda grozota te vojne to, da so na Francoskem, Angleškem in Ruskem konfiscirali privatno imetje avstrijskih in nemških državljanov in da hoče Rusija iztirati vse nemške naseljenike ter jim nasilno prodati posestva, ki so jih napravili z velikim trudom in z velikimi žrtvami.

Tako je zdaj vojna zopet zadela tudi civilne ljudi. To pa ni čuda. Tako velike vojne ni še videl svet. Ta vojna je največja, kar jih je kdaj bilo človeštvu. Moltke je napovedal pred 34. leti: »V prihodnji vojni se bo morala lotiti vsaka država vsega, kar ima sovražna vlada, ne samo njene armade, ampak tudi njenih financ, njenih živil in njenega prestiža.«

Ta vojna se res tako kaže. Angleška hoče Nemčijo in Avstrijo izstradati. To je nova grozota sedanje vojne in ta nova grozota ne zadene samo vojaštva, ampak tudi vse civilno prebivalstvo. Na ta strašni pritisk Angleške je zopet Nemčija po načelu »oko za oko in zob za zob« razglasila svoj sklep, da bodo njeni podmorski čolni uničili vsako ladjo, ki jo najdejo v angleškem vodovju.

Sedanje svetovne vojne ne karakterizirajo toliko instrumenti za usmrčenje, ki jih je tehnika spravila do čudovite popolnosti, kakor ta ljuta energija, ki mora meriti na to, da bo sovražna država vržena ob tla in tako premagana, da se ne bo mogla ganiti. Število mrtvih in ranjenih utegne biti veliko, število vjetih presega vse, kar si je mogel v tem oziru človek predstavljati.

Gotovo ni civilno prebivalstvo že od tridesetletne vojne toliko trpelo, kakor sedaj, namreč v tistih pokrajinah, koder se kaže boj. Pri metanju bomb z letal in zrakoplovov so navadno zadeti civilni ljudje. V vojnih časih so vedno ljudje zapuščali tiste kraje, koder se je bil boj, a dandanes je v Evropi več milijonov ljudi, ki so bežali in katerih usoda je zdaj dostikrat tragična.

Toda pri vseh teh grozotah moramo tudi vpoštevati, kako vzdrže narodi to strahovito materijelno in duševno breme, ki jim ga je naložila vojna. Vse roke se gibljejo, da bi pomagale, čudovite so žrtve, ki jih doprinašajo ljudje, da bi ublažili to gorje ranjencem, beguncem in armadam. Če je evropsko prebivalstvo zmoglo, prestatati to vojno, potem ni dvoma, da bo preneslo in prestalo tudi posledice in znalo na zemlji, prepojeni s krvjo, ustvariti novo življenje.

Kraj vseh grozot pa vidimo vendar tudi znake humanitete, vidimo, da skrbje evropske države za ranjene vojake sovražnika, da ravnaajo človeško z vjetniki in s civilnim prebivalstvom sovražne države seveda največ iz čisto praktičnega spoznanja: kakor ti meni, tako jaz tebi.

To pa stoji: sedanja vojna je pokazala, da je mednarodno pravo, za čigar uveljavljenje se je trudilo toliko velikih umstvenikov, v vojnem času le formalnost.

Spominajte se „Rdečega križa“.

Sanatorij Afleniz
Bolni napitki
MATTONIS
JEDINSTVEN U SVOJOJ ANALITIČNOJ KAKVOČI
NAJBOLEJE ODARNA NAJSIROPNIJE PORODIČNO PICE
GISSHÜBLER
ČISTI PRIRODNI ALKALIKNI
KISELI IZVOR

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ BOLJŠA SEDANJOSTI X
A. GOREC
LJUBLJANA MARIJE TEREZIJE CESTA 57. 14. NOV. SVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAHTEVAJTE PRVI SLOV. CENIK BREZPLACNO

Proti zobobolu in gnjilobi zob
izborno deluje dobro znana antiseptična
Melusine ustna in zobna voda
ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodilom 1 krono.
Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Rožljova cesta št. 1
poleg Franc. Jožefovega jubilejnega mostu.
V tej lekarni dobivajo zdravljeni tudi člani bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.
Melusine-ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.
Blag. gospod. lekarnar
Prosim vlijudno, pošljite mi zopet tri steklenice Vaše izborno delujoče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katera je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. Za ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal.
Spoštovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Stanovanje
obstoječe iz 3 sob, solčna lega, se takej ali za majnik odda stranki brez otrok. 536
Več v vili Bergmann, Poljan-ska cesta št. 87.

Drogist.
Iščo se za takej v nekem letilišču avstr. Primorja
trgovski pomočnik
za drogerijo, ki zna slovensko ali hrvatsko in nemško. 564
Ponudbe na upravnistvo »Slov. Naroda« pod »Drogist/564«.

Franc Furlan
naslednik Faschingove vdove
ključavničarstvo
in
zaloga štedilnikov
se nahaja: 10
Ambrožev trg št. 9.

POZORI!

Cvetlični salon Viktor Bajt
Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.
Sopki, venci s trakovi in napisi se izdelujejo po najnižjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloga krasnih suhih vencev.
Priporoča se z odličnim spoštovanjem
Viktor Bajt
Naslov za brzojavi:
Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Herbamyjev podfosforokisli
apneno železnati sirup.
Ze 45 let zdravniško preizkušen in priporočan prsni sirup. Razkrajja slez, blaži kašelj, pospešuje tek. Povzdiguje slast in reditev trupla in je izborni za tvoritev krvi in kosti, zlasti za slabotne otroke.
Steklenica 2 K 50 h, po pošti 40 h več za zavoj.
Na III. mednarodni farmac. razstavi odlikovano z veliko zlato kolajno.
Dr. Hellmanna lekarnica „Zur Barmherzigkeit“
na Dunaju VII/1, Kaiserstrasse 73-75.
(HERBAMY-jev naslednik).
Po pošti se razpošilja vsak dan. Zaloga pri gg. lekarnarjih v Ljubljani in Novem mestu. Po pošti se razpošilja vsak dan.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1914:

== K 72,109.515.— ==

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjizice 28. febr. 1915:

== K 80,859.278.— ==

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic.

Vogel Marijin trg-Sv. Petra cesta (v bliž. „Askurazni General“).

Delniški kapital in reserve 65,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjizice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančni stroko spadajočih transakcijah vsakdanje brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje bančnih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najmodernejši predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepek stranke. — Ograjevanje c. kr. razp. loterije Brezplačna revizija izrebanih vrednostnih papirjev. — Promene za vse izrebanje. Impletna in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Splošna prometna banka Ljubljana. — Telefon št. 41

Vzgojiteljica

k otrokom, zmožna obeh deželnih jezikov, ki bi tudi pospravljala stanovanje in opravljala šivalna dela, se takoj sprejme. Dopisi pod št. 100/535 upravo „Sl. Nar.“ 535

Najboljše

ogrške in kranjske salame

fino, sočno **šunka** (gnjat), **kranjske klobase**, **prekajeno meso**, **slanina** s papriko, najboljše pristani **emendolski sir** ter sladko **čajno surovo maslo** priporoča trdka :

J. Buzzolini

delikatesna trgovina

Ljubljana, Lingarjeva ulica.

Vsakdanje pošiljate od najmanjše do največje množine po najnižji ceni. 130

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 11 vplačili.

„SLAVIJA“

„... Vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...“
Reservni fond K 60.780.720-10. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 120.935.304-25.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

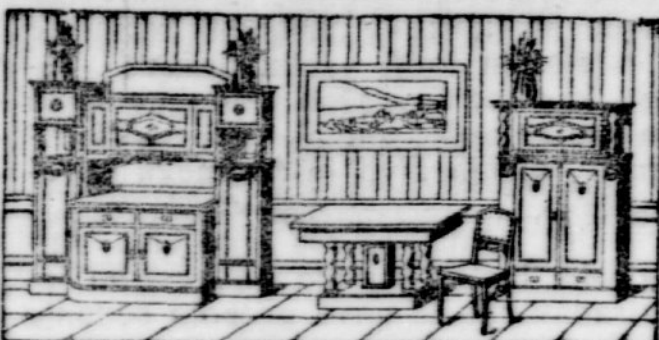
Vsa posojila daje:
čigar pisarne so v lasrni ban-
čni hiši v Gosposki ulici šteč. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode ceni takoj in najkulantneje. Uživa najboljše sloves, koder posluje

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti viromski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. Mizarstvo.

Fornalna spalna oprava: 2 postelji, 2 omari, 2 nočni omarici in 1 umivalnik 3 marm. ploščo in ogledalom K 350.—

Jamči se za solidno delo.
Cene konkurenčne.

Zahtevajte najnovejši katalog, kateri obsega nad 300 modernih slik. 800

J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13—18.

B. GÖTZL

LJUBLJANA, Mestni trg 19

priporoča

krasne novosti zimskih oblek, zimskih sukenj in kožuhov domačega izdelka

po izredno nizkih cenah.

Brez konkurence!

Solidna postrežba!

Najnižje cene!

Prodajalka

izurjena v papirni stroki 570

se sprejme takoj.

Ponudbe s sliko naj se pošljejo na upravnništvo »Slovenskega Naroda« pod »Papirna trgovina/570«.

Lasne kite

najfineje kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — barva za lase in brado „Neril“ po 2 in 4 K — toaletne potrebščine — lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje, vse po zelo zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,

(vokal Mestnega in Starega trga).

Postrežba točna in vestna.

STOCK
COGNAC
MEDIZINAL
parne destilerije
CAMIS & STOCK
Barkovlje
v uradno plombiranih steklenicah.
Dobiva se povsod!

Franc Kos Ljubljana, Sodna ulica.

Podpirajte domačo industrijo! Stare nogavice se ceno podpletujejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno. Ker delam brez agentov, so cene velike nižje.

Strojinik in kurjač

zeli službo, izučen je kleparstva in ključavničarstva, izvežban oben. tudi pri elektr. strojih, ter zmožen samostojnih popravil. Nastop takoj. Naslov pove upr. »Slov. Nar.« 516

M. ROSNER & Co.

≡ v Ljubljani ≡
veležganjarna sadja in tovarna likerjev

priporoča

v svoji lastni žganjarni kuhane izdelke i. s.:

slivovko

brinjevec

hruševcevec

tropinovec

pripravnost zjamčena.

Vermut-vino

najboljše kakovosti.

Ugodne cene!

Vzroci na razpolago.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir

362

M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zapriščeni patentni odvetnik na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Fran Sax, elektrotehnik

Ljubljana, Rimska cesta št. 19

oblastv. konc. inštalater za električne naprave, luči, prenos sile; dalje hišnih zvonil, telefonov itd. Strelkovodne naprave! Poprava v stroke spadajočih del. V zalogi blago prve vrste, proračuni na razpolago. Opremljen sem z najboljšimi in najnovejšimi preskuševalnimi aparati. — Cene in delo solidno!

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo
zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg šteč. 9. — Lastna hiša.

Najnovejšo

KOSTUME

Najnovejša

BLUZE : Plašče, jope
: Zalne — domače obleke
Perilo, čepice, modro
: Kožuhovina

KRILA
Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.

Posilja na izbiro tudi na deželo.

11-50 Velika zaloga 15-50
najfinejših, trpežnih in nogi najbolj priljubljenih
čevljev
za dame, gospode in otroke.
Viktorija Sterniša
Jurčičev trg 3.
Gg. učiteljcem, učiteljicam in drž. uradnikom 15% popusta

Ustanovljena l. 1902. **Tovarna oljnatih barv, laka in firneža** Telefon šteč. 154.

BRATA : Erikslikarja, lakirarja, stavbna
EBERL : in pohištvena pleskarja
Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. nasproti hotela „Union“. Ljubljana
Delavnica: Igriška ulica šteč. 6. Električna sila.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 800.000.

4 3/4 0/0

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.